

BRASSÓI LAPOK

SZERKESZTŐSÉG ÉS NYOMDA: KAPU-U. 64-66
KIADÓHIVATAL: FERDINAND KIRÁLY (VOLT REZSŐ) KÖRUT 6

POLITIKAI NAPILAP

TELEFONSZAMOK: SZERKESZTŐSÉG 1-77
KIADÓHIVATAL 82, NYOMDA 6-77 SZAM

ELŐFIZETÉSI DIJAK BRASSÓBAN:

Egy óra 90 lej, negyedévre 240 lej, félévre 460 lej,
egy évre 900 lej és havonta 15 lej kézbesítési díj.

FŐSZERKESZTŐ
SZELE BÉLA dr.

ELŐFIZETÉSI DIJAK VIDÉKRE:

Egy óra 100, 1/4 évre 270, 1/2 évre 520, 1 évre 1000 lej
Külföldre: 1/4 évre 420, 1/2 évre 820, 1 évre 1600 lej

XXXII. évt. 215. szám

Péntek, 1926. szeptember 24.

Hirtelen hazahívták

egy bukaresti ujság szerint Averescu tábornokot. Az olasz-román barátsági szerződés miatt hívták állítólag haza, ahol a hangulat vele szemben állítólag nem barátságos. Azzal vádolják a liberálisok és nemzeti pártiak a miniszterelnököt, hogy Rómában elárulta a román érdekeket, amikor olyan szerződést írt alá, mely csak az olaszoknak kedvez, ellenben a románokra főként hátrányos. Azoknak módot ad rá, hogy Románia gazdag természeti kincseit kiaknázhassák, emezeket pedig kifizeti szép szavak és csiklandó ígéretek aprópénzével. A legsúlyosabb sérelem azonban szerintük a szerződésben az, hogy Olaszország nem garantálta benne Románia területi integritását és ezzel Oroszországnak tápot adott rá, hogy Besszarabiához való igényében még eltökéltebb legyen.

Az ellenzéki, főképp a liberális sajtó szerint a helyzet annyira súlyos, hogy a bajt sürgősen reparálni kell s öfelsege ebben az ügyben hallgatta meg Bratianu Jonelt, s ennek a kihallgatásnak a következtetése volna Averescu tábornok állítólagos hazahívása. A nemzeti párt azzal a fenyegetéssel törekszik kritikussá tenni a kormány állását, hogy a parlamentben erős harcot fognak indítani az olasz-román szerződés ellen.

Ebben a váratlanul fölmerült vitában, ahol az ellenzék támadásaival szemben a kormány felhívása a legnagyobb államférfiúi cselekedetnek és a legpáratlanabb diplomáciai sikernek minősíti a román-olasz szerződést, mi független kisebbségi sajtóorganum a legteljesebb tárgyilagossággal fejezhetjük ki álláspontunkat.

Nekünk úgy tetszik, hogy sem a siker és az érték nem olyan nagy, mint amínőknek a kormány szócsöve és maga a kormány is feltüntetni szeretné sem a veszedelem nem olyan fenyegető, mint amínőről az ellenzék, főképp a szabadelvű sajtó jajveszékkel.

A román-olasz szerződésben komoly és konkrét vívmány, valamely kiemelkedő, gyakorlati előny, amiért ezt a szerződést meg kellett kötni, egyáltalán nincs; az pedig, hogy ellenséges támadás eseteére fegyveres védelemmel nem biztosítják egymást, teljesen akadémikus jellegűvé teszi a szerződést. Románia és Itália e szerződés nélkül is ápolhatta volna az egymás iránti rokonszenvet, a minék a diplomáciai udvariasság eddig is, még a félreértés és feszültség napjaiban is hangot adott. A szerződés súlytalanságát tényleg fokozza a területi integritás biztosításának a hiánya, de ez korántsem ront a meglevő állapoton. Olaszország a szovjettal való kapcsolata miatt, nem vállaltatott garanciát Besszarabiára nézve, de az olasz-román barátsági szerződéssel Itália mégis csak a román álláspont mellett foglalt állást, s csak idő és alkalmi kérdése, hogy a párisi szerződési szintén ratifikálja vagy Románia javára kedvezően közbenjárjon

az orosz politika intézőinél. Azzal a nyilatkozattal, melyet Mussolini és Averescu a szerződés kapcsán váltottak egy mással, sem jogfeladás, sem érdekek kiszolgáltatása nem történt. A szovjet, ha tehetné, egy világgal szemben is érvényesítené az ő programját, ha tehetetlen hozzá, mint ma az, biztosíthatják direkt vagy indirekt módon, nem mozdul állásból.

Bármint vélekedjék az ellenzéki politika és a sajtója, mi a román-olasz barátsági szerződést is, minden alaktalanságával és tartalmatlanságával együtt, ama nem kicsinylendő külföldi diplomáciai eredmények egyikének tartjuk, melyeket az Averescu-kormány rövid fennállása óta szerzett, kezdve az olasz kölcsönnel, folytatva a kisantant formai megerősítésével, a francia-román ba

rátsági szerződéssel, a Népszövetség tanácsába három évre való bejutással, Rómának Romániához közelebbi jutásával, s több más nemzetközi kapcsolatot teremtésével.

Ezeket, tárgyilagosságotunk szerint, csak a pártelfogultságnak lehet lebecsülnie, s annak a dühös bánatnak, mely a liberálisokat ilyen kormányerősítő diplomáciai lépések láttára eltölti. Az ő uralmuk »sikerei« a legkevesebb jogot adnak nekik, hogy mások sikereit lebecsüljék, s hazaárulással vádoljanak egy olyan kormányt mely az ország érdekében cselekedett. Az ilyen szövetségek belső értékét különben is csak a jövő döntheti el, mint ahogy a világháború az olasz-osztrák-magyar szövetség értékét eldöntötte.

Averescu miniszterelnököt visszahívták Olaszországból

Az ellenzék kormánybuktatásra akarja felhasználni a román-olasz szerződést

BUKAREST. (A Brassói Lapok tudósítójától.) A román-olasz szerződés miatt a politikai helyzet egyre jobban kiéshedik. Kétségtelen, hogy az ellenzéki sajtó kormánybuktatásra akarja felhasználni az ügyet. A kampány nyílt célkitűzése már némi sikereket is fel tud mutatni. Egyes sajtóorganumok nem kevesebbről számolnak be, mint a küszöbön álló kormányválságról.

Egyik román lap értesülése szerint öfelsege Coanda tábornok helyettes miniszterelnök és Bratianu Jonel audienciája után

távíratilag hivatva vissza Averescu miniszterelnököt Olaszországból.

Az ellenzéki sajtó ezt az állítólagos visszahívást azzal kommentálja, hogy a kormányváltozás eshetőségére a legfelsőbb körökben is komolyan foglalkoznak, sőt beavatott körökben tudni vélik, hogy a kúissza mögött az új miniszterelnököt is megtalálták.

Coanda tábornok személyében, aki jelenleg Averescu helyettese.

Coanda azért került kombinációba, mert a jelen összeállítású parlamentben csakis egy Averescu-párti politikus tud kormányozni, mert ellenzéki politikus kinevezése esetén a parlamentet fel kellene oszlatni, amely terv felsőbb helyen nem találkozik rokonszenvvel.

Lehetséges, hogy ezek a válsághírek tülkötök és hogy nincs szó Averescu menesztéséről, mégis kétségtelen az a hír, hogy a kormányt egy-két héten belül reorganizálják.

Igy többek közt egészen biztos dolog Gol dis távozása, akinek a helyére Sadoveanu kormánypárti képviselő kerülne. Vajszínűleg vele együtt megy Lupas is, és a kormányban a Goldis-csoportot kizárólag Lepedatu pénzügyminiszter fogja képviselni.

Egyébként a mai napisajtóban néhány ellenzéki politikus élesen kel ki Averescu ellen. Lupu parasztpárti vezér például így kezdi nyilatkozatát: Nem bottást és nem os-

tobaságot, hanem bünt követelt el Averescu akkor, midőn a román-olasz szerződést aláírta.

Maniu Gyula dr. pedig a Lupta kolozsvári tudósítójának kijelentette, hogy a mostani kormány két óriási ballépést követett el. Az egyik a kétszáz milliós irakölcsön felvétele, a másik, ami súlyosabb hiba, a román-olasz szerződés aláírása, amelynek még roppant súlyos következményei lesznek.

Mértékadó helyen tudni vélik, hogy Averescu visszahívása miatt a vatikáni konkordátum aláírása is halasztást szenved.

Enyhül az olasz-francia ellentét

Mussolini a lapoknak megtiltotta a franciák elleni izgatást

RÓMA. (A Brassói Lapok tudósítójától.) Mussolini miután a római francia követtel tanácskozott, utasította a belügyminiszteriumot, hogy Franciaország ellen folytatott sajtóhadjáratnak minden körülmények között vessen véget. A lapoknak a korzói olaszellenes tüntetések ről is csupán a hivatalos jelentést szabad közölniök.

A Tribuna azt írja, hogy Chamberlain Genfből való visszatéréseben Genuában találkozott ott időző családjával, ahol Mussolinivel is találkoznia kellett volna. Minthogy Mussolini idejét a miniszterelnökség és a fasiszta nagytanács ülése teljesen igénybe vette, nem tudott a fővárosból eltávozni.

Görögország általános választások előtt

ATHEN. Kedden megjelenik a hivatalos lapban az új alkotmányrendelet, amely szerint az általános választások október huszonnegyedikén fognak lezajlani.

Befejezték Magyarország pénzügyi ujjáépítését

A jugoszláv delegátus szerencsét kívánt a magyar konszolidációhoz

GENF (A Brassói Lapok tudósítójától.) A népszövetségi közgyűlés gazdasági főbizottsága befejezte Magyarország pénzügyi ujjáépítésének tárgyalását. Ez alkalommal Hevesy Pál miniszteri rezidens, Magyarország-nak a népszövetség mellé küldött állandó képviselője beszélt. Kormányának nevében köszönetet mondott a népszövetségnek és valamennyi illetékes szervezetnek értékes támogatásáért hazája ujjáépítésében. Köszönetet mondott Suvichnak Olaszország delegátusának, a kérdés előadójának, Royának, a népszövetség egykori budapesti helyettes főbiztosának bölcs és tanúságos beszámolóért. Kormányának nevében örömmel fogadja a javaslatokat, melyeket az előadó előterjesztett és köszöni előadásának azon részletét, mely hazája iránt megértést és méltányt tanúsít.

Ezután Avramovich jugoszláv delegátus fejezte ki örömét a magyar pénzügyi ujjáépítés sikerén. Rámutatott arra, hogy

Magyarország és Jugoszlávia viszonyában komoly javulás észlelhető

Örültek bélyegzik az elcsapott városgazdát, aki leleplezte feletteseit

A személyeskedés miatt állásából kitűrt Bugariu erélyes vizsgálatot követel — „Az volt a baj, hogy nem engedtem magam tévútra vezetni a feletteseimtől”

ARAD. (A Brassói Lapok munkatársától.) Arad legidősebb közalkalmazottja Bugariu Konstantin városgazda, aki már nem is közalkalmazott, amennyiben az ideiglenes községhatóság szépen kitette állásából az uccára. A város gazdája, aki legszolidabban és legcsöndesebben embe volt a városnak, megelőzőleg 23 évig katonatiszt volt a honvédségnél, majd mint őrnagy vonult nyugdíjba. Hogy az elbocsátás mennyire kimondott aknamunkának volt az eredménye, arra nagyszerű bizonyíték volt az interjúmar bizottság egyik tagjának minapi főlészólalása, Dr. Pascutiu Silvius közjegyző ugyanis nyíltan odavágta a tanácsnak:

— Uraim, merő személyeskedésből kitűrtak egy embert az állásából. Tudom, hogy joguk volt ehhez, ám azt is tudom, hogy alapos rosszindulat illymódon gyakorolni ezt a jogot...

A nyugalmazott őrnagynak mindössze egy havi haladékokat adtak arra, hogy kihurcolkodjék a városi lakásából, aztán a városgazda összecsomagolhat és kilineselhet állások után.

Érdekes mellékvágánya is van azonban a Bugariu-ügynek. Midőn a városi bizottságban dr. Miklósi Emőke tanácsag a közvagyonnal való rossz sáfárkodással vádolta meg a városgazdát, a nyugalmazott őrnagy katonás snájdígsággal kiparizotta a támadást a másnap lapok hasábjain. S ekkor nemcsak Miklósinak vágta oda, hogy nincs szakértelme gazdasági téren, hanem azt a nyílt viszonyvadászt is emelte a városvezetőség ellen, hogy bűnös haszonlesés sarkalja őket és a közvagyonot magánprédának tekintik. Például:

»Az agrárreform következtében elvették a város legjobb földjeit és kiosztották az igényjogosultaknak. A városnak mindössze 240 katasztrális hold maradt, az is a legrosszabb minőségű. A város nemcsak, hogy ölbetelt kézzel nézte a kisajátítást, de még azzal a törvényadta jogával sem élt, hogy a kisajátítás után szabadon válassza ki a saját földterületét. Midőn a kisajátító tényezőket láták a város anyagi létlenségét, még a megengedettnél is nagyobb földet vettek el tőle.»

Bugariu leszögezi ezután, hogy a

és jelezte, hogy a két ország között küszöbön van az összes függő kérdések rendezése, a gazdasági és egyéb megállapodások megkötése.

Az elnök Fitzgerald ir. külügyminiszter elfogadottnak nyílvánította a határozatot, melynek rogya a közgyűlés tudomásul veszi, hogy

miután a tanács megállapította Magyarország pénzügyi stabilitását,

1926. június 30-ával megszüntette a főtisztos működését, amivel az ujjáépítés műve a megállapított minimális időn belül befejeztetett. Továbbá szerencsét kívánt a magyar kormányának és népének, a főbiztosnak és a pénzügyi bizottságnak a terv végrehajtásáért, végül megegyezéssel vette tudomásul, hogy Magyarország és a szomszéd államok között kereskedelmi szerződések létesültek s reményét fejezte ki, hogy e szerződések terén való hatással Magyarország hozzájárul a közép-európai gazdasági kapcsolatok szorosabb kialakításához.

könnyelműség reparálására háromszor is fölkerítte a mérnöki hivatalt, ebből azonban semmi sem lett. »Az volt a legnagyobb bűnöm — végződik be a szokatlan vádirat, — hogy a katonai felelősséget és szigor szellemét akartam meghonosítani a városi gazdaságban és üldözni akarom a haszonleső egyéneket, mert nem engedtem, hogy fejőstehénnek tekintsek a várost és nem engedtem magam tévútra vezetni, még a felebbvalóim által sem.»

Most már felesleges firtatnunk, hogy vajjon retorzió volt-e a városgazda elbocsátása a csipős viszonyvadászai miatt. Itt azonban olyan súlyos vádak is elhangzottak a városgazdasági vezetőség ellen, amelyeknek kéréselhetetlen tisztázása legalább is olyan sürgős közérdek, mint a milyen sürgős és eminens személyi szempont volt egy jóhiszemű, pedáns volt katonatiszt egzisztenciájának összevágása. Az elcsapattás álitólag azért történt, mert a városgazda rosszul gazdálkodott. Az ő védekezése és vádja szerint a föld volt a rossz és a város követte el a pocskólast. Ezért azután a városi tanácslemben dr. Miklósi elmébajosnak nevezte a városgazdát.

S valószínűleg előbb is kerül ma örültek házába az, aki vádol, mint a börtönbe, megvádolt felebbvalói...

Egyetlen háztartás

sem nélkülözheti Krbeke

A háziukrászat kézikönyve

című elsőrangú téstáskönyvet. Több száz receptje világos és pontos utasítást ad a turóscsuszától, káposztás-kockától — a boszorkánykrém, ananász-parait és töltött datolyáig minden házilag előállítható sütemény elkészítésére vonatkozólag ötödik javított kiadás. Most jelent meg.

Tartós félvászon kötésben, ára 40 — lej.

Kapható mindenütt. — Postai megrendeléseket azonnal elintézi a kiadó Brassói Lapok Könyvosztálya.

Tulbure György utolsó küzdelembe indul a váradai színházért

Pintér Böske direktorjelölt

NAGYVARAD. (A Brassói Lapok tudósítójától.) A Brassói Lapok is jelezte, hogy a belügyminiszter rendeletére megtartották Nagyváradon is a választott városi tanács a külföldi gyűlését, ami — nem kis izgalom közepette, — meg is történt. Az atakuló gyűlésnek és a polgármesterválasztásnak az volt az egyetlen szándéka, hogy Lázár Auré nagy kisebbségben maradt és ő, valamint Bucico Coriolan volt polgármester ajig kaptak egy-két szavazatot. Mind a ketőjüket ki vetette a népszerűség nyeregéből Tulbure György, aki Nagyvárad utolsó magyar polgármesterének, Rimler Károlynak halála óta a legérdekesebb polgármestere Erdélynek.

Író. A Cele Trei Crisuri főszerkesztője. Es emeltt rendkívül művelt ember. A román írók között talán neki van a legszebb írói stílusa, amit eddig megjelent könyveiből a legelfogultabb kritika is megállapíthat. Ezt még eltségei is elismerik. Hogy eltségei vannak? Nem törődik vele. Egyenes ember és előre megy a maga útján. És azt mondja, hogy

— Az ellenfelek megacéjozzák az ember erejét.

Váradon pedig mindenki örül, hogy ezt az erőt a város javára használja fel. S hogy milyen sikerrel, arról beszámol a napisajtó krónikása.

A polgármesteri szalonban szemben állok vele. Nyugodt és derűs. Látszik rajta: örül a közbizalomnak. S hogy ezt az örömet félre ne magyarázzam, siet kije'enteni:

— Holnap utazom Bukarestbe s referálok a miniszteriumban a 'efolyt vájasztás eredményéről. Ekkor veszem át polgármesterré kinevezésemét is. Péntekre hazajövök és szombaton ül össze először a választott városi tanács. Ekkor megkezdjük az igazi építő munkát.

Ezután elmondja, hogy e referátum mellett bukaresti útja a váradai színházra is összefügg.

Pintér Böske, az országos nevű primadonna koncessziókérvényét viszi magával.

A nagy primadonna mentőangyalnak jelentkezett a váradai színház sütyedő hajója felett s Tulbure polgármester utolsó küzdelembe indul a koncesszió, illetve a színház érdekében. Reméljük, — s mindenki reméli, hogy ezután sikerrel.

Marosvásárhelyen baj van a nyilvános árlejtések körül

Zugolódnak az iparosok

MAROSVÁSÁRHELY. (A Brassói Lapok tudósítójától.) A városi tanács elhatározta, hogy a járványkórházat át fogja építtetni. Ennek költségei nagyobb összeget tesznek ki és így az építőipar csaknem valamennyi ágát foglalkoztatni tudnak ezek a munkálatok. Hónapokkal ezelőtt történt ez a határozat, mégis készt a nyilvános árverés. A mérnöki hivatal az érdeklődő iparosoknak ma azt a felvilágosítást adta, hogy az idő rövidsége miatt kénytelen részint házi kezelésben, részint pályázat mellőzésével elvégeztetni a munkálatokat.

Ugyancsak iparos körökben erősen kommentálják egy versenytárgyalás fejleményeit. A város pályázatát hirdetett a villanytelepi kazánház festő munkálataira. A legolcsóbb Keresztes Gyula málzó mester volt, mintegy 37 ezer lejes ajánlattal. A munkálatokat mégis Tamási Jánossal végezteti el a tanács, aki csaknem 15 ezer lejjel drágább mint Keresztes. Semmi sem indokolja, hogy a város a pénzt így kicdobja. Mindezek joggal kedvetlenítik el Marosvásárhely építőiparosságát, amelynek nehéz helyzetében éppen a városi hatóságban volt minden bizalma.

Spanyolország megkezdi Marokkó kiűritését

MADRID. Szeptember huszonhatodikán tizenötezer spanyol katonát hajóznak be Tangerbe. Ezzel megkezdődik Marokkó spanyol részének katonai kiűritése.

Lehullott az első hó

A gazdáknak kárt is okozott a korai havazás

BRASSÓ. (A Brassói Lapok tudósítójától) Szeptember 21-én, az őszi első hivatalos napján beköszöntött — a tél. Hideg és hóval köszöntött be. Este a Cenk bundája már egész fehér volt, miután a havasok már az előző napon fehérbe öltöztek. Az öreg emberek emlékeztetést is megszégyenítő korai havazás nem volt afféle pillanatnyi szeszéye az időjárásnak; hamarosan több centiméter vastagságu hóréteg nőtt, amely már alkalmas lehetett volna hófűrészek építésére és hógolyókka való csatázásra. Ez a hirtelen, korai és erős havazás kétségtelenül sok kárt okozott a gyümölcsös kertekben, amelyekben ágakat tört le a sűrű gyümölcsöket fagyasztotta meg. Mára a nap újra felragyogott, s a tegnapi korai hó szégyenkezve zsugorodott össze és bujt el a még sugarak elől a fecske mélyseibe.

A korai havazásról vidékről is érkeztek jelentések:

Csikszeredán tizenkilencedikén délelőtt még szép, napos idő járt, délután azonban hirtelen szél kerekedett. A szél még huszadikán sem szűnt meg, sőt erősen lehűtötte a levegőt. Estére egész tériesre fordult s még alkonyat beállta előtt nagy köd ereszkedett a városra. A köd eloszlása után meglepődve látták, hogy a Hargitára esett az első hó. A néphit szerint ez a korai meglepetés azt jelenti, hogy ahány nappal Szent Mihály előtt (szeptember 29.) esik le az első hó a Hargitára, annyi héttel Szent Márton után (nov. 11.) várható a következő havazás. Eszerint az idén »szekeres« karácsony lesz, ami viszont együtt szokott járni a következő esztendő »szánós« hűsvéltal.

Ugyancsak Csikszeredáról jelentik lapunknak:

E hó 21-én a déli órákban havazni kezdett s helyenként fél méteres hó borítja a hegyeket. Még 22-én is az Olt völgyén havas eső, a hegyeken pedig hó esett. A gazdák meg vannak rémülve, mert a krumpli, a répa, még mind a földben van, helyenként pedig a sarju is kint van. A legelő nyájak az erdei legelőkről leszorultak, sőt a gyengébbeket istállózni kell.

Emlékeztetjük olvasóinkat a Brassói Lapok egyik augusztusi számában megjelent azon cikkünkre, amelyekben Sirius pontosan megjósolta ezen időt s figyelmeztette a gazdákat, hogy siessenek az őszi gazdasági munkálatoknak az elvégzésével. Az időjárás ugyiltszik, Siriusnak ad igazat.

A magyar házelnök orosz pénztől félti a magyar választásokat

BUDAPEST. (A Brassói Lapok tudósítójától.) Szcitovszky házelnök a nemzetgyűlés összehívása hírére azt mondta, hogy bár hivatalos intézkedés nem történt, valószínűleg október első felében összehívják a Házát. A szövegbeszéd tárgyát képező házfelosztásról az az egyéni véleménye, hogy ha lehet, ki kell írni a választásokat, de ha nem lehet, akkor nem szabad kiírni, mert a nemzetgyűlésnek az ország egyetemes érdekeit kell szem előtt tartani, ami minden más törvény fölött áll. Különben nem biztos, mondta Szcitovszky, hogy a választásokon nem-e orosz pénz játszana erős szerepet?

Megadóztatják a külföldön élő hollandokat

HAGA. Az országgyűlés megnyitásán a királynő felolvasta a trónbeszédet, melyben örömmel fejezte ki Németországnak a Népszövetségbe való belépésén. Továbbá arról a készülő törvényjavaslatról is szólt, mely a külföldön élő hollandok megadóztatására vonatkozik. A trónbeszédnél jelen volt a szociáldemokratapárt is, amely idáig a második kamrában mindig elmaradt a trónbeszéd-ről.

100 lej Zürichben nyitáskor
2.80 svájci frank

A francia minisztertanács szerencsekívánatait fejezte ki Briandnak

Folytatják a Thoiryban megkezdett tárgyalásokat

PARIS. (A Brassói Lapok tudósítójától.) A köztársasági elnök elnöklésével kedden délelőtt tartott minisztertanácsban Briand jelentést tett a francia delegáció genfi magatartásáról és működéséről. A kormány szerencsekívánatait fejezte ki Briandnak az elért eredményekért. Briand ismertetette a minisztertanács előtt Stresemannal folytatott megbeszéléseit. A kormány egy nézetlen

volt Brianddal abban, hogy ezekhez a megbeszélésekhez nagy érdekek fűződnek és folytatásuk célszerű. A legközelebbi minisztertanácsban meg fogják vitatni a technikai problémákat, amelyeket a genfi tárgyaláson fölvetettek.

A minisztertanács egyhangúlag úgy határozott, hogy a Thoiryban megkezdett tárgyalások folytatandók.

Több mint kétezer halottja és hétezer sebesültje van a floridai forgószélnek és szökőárnak

A pincébe menekült lakosságot az árvíz pusztította el
A városokban rablók fosztogatják az áldozatokat

NEWYORK. (A Brassói Lapok tudósítójától.) A floridai katasztrófáról még mindig nincs teljes kép. Némely jelentések szerint a halottak száma megközelíti a kétezeret, a sebesülteket hétezerre becsülik. Az elpusztult városok lakossága a tengerpartot elhagyva, a sziget belsejébe vonul. Palmbeachban 38 ezer hajléktalan van. A városokban rablóbandák, a rendőrség és katonaság dacára garázdálkodnak. A partvidékeken éhínség ütötte fel a fejét. Hatszáz millió dollár kárnál beszélnek.

A legutóbbi jelentések megegyeznek abban, hogy

Miami és Palmbeach eltűnt a föld színeről.

Nagy a pusztulás Tampában és Keyvestben is. Amint a ciklon megkímélt, azt

a szökőár pusztította el. Percek alatt zuhantak Miami a tenger hullámai melyek mindent elsodortak. Az utcákon két méter magas volt a víz. A lakosság a forgószél előtt a pincékbe menekült, s ez volt a vesztük. A tenger áradata megtöltötte a pincéket, s mindenki odaveszett. Az utcákon holttestek usznak a vizen.

Hétfőn késő délután sikerült New Orleans és Mobile között a telefonvezetékét helyreállítani. A pusztulás részleteiről a sajtó csak szörványosan kap hírt. A tornádó most Missisipi irányában száguld. Erre felé emberéletben kevesebb a kár, mert a lakosságot idejekorán figyelmeztették a veszélyre. A vasúti forgalmat beszüntették; a hajók idejében a nyílt tengerre mentek; a lakosság a templomokba és a főépületekbe menekült.

Románia Németország felé orientálódik

Külföldi kölcsönt akar szerezni Németország segítségével, de Berlinben még korainak tartják Bukarest terveit

BERLIN. (A Brassói Lapok tudósítójától.) Egy berlini sajtóügynökség ma szenzációs információkat közöl román diplomáciai forrásból. Eszerint Románia Németország felé akar orientálódni. Nemcsak a Stresemann-Averescu-találkozás készítette elő Románia német orientációját, hanem néhány hét előtt Berlinben tartózkodtak Averescu miniszterelnök bízmasai: Jaroslavici képviselő és petro'eum-nagyiparos, valamint Stojan szenátor, a Banca-Danubiana vezérigazgatója azon banké, amelynek feügylőbizottsága élén maga Averescu miniszterelnök áll. Jaroslavici és Stojan Berlinben

Németország és Románia gazdasági kooperálásáról folytattak tárgyalásokat,

amíg Genfben Averescu közölte Stresemannal, hogy Románia a német pénzpiacra, vagy Németország segítségével Amerikában nagyobb áttámkölcshöz szeretne felvenni.

A román diplomáciai körökből származó információk berlini diplomáciai és politikai körökben óriási feltűnést keltenek. A Brassói Lapok berlini tudósítója ezért szükségesnek tartotta német hivatalos helyen tájékozódni és ottan a következő választ kapta:

— A román tervek ma még koraiak. A német kormány örömmel látja, ha mindazokat a kérdéseket, amelyek Románia és Németország viszonyára zavarólag hatnak, egy külföldi kölcsön révén ki lehetne küszöbölni és meglehetne távolítani a gazdasági együttműködés bázisát annál inkább, mivel Németország a háború előtt kivette a részét a román petroleum-iparból. Másrészt azonban a német kormány tudatában van annak hogy a

röviddel ezeőtt kötött lengyel-román katonai egyezmény éle Németország ellen irányul és ezt a katonai egyezményt Románia nem változtatja meg oly könnyen egyoldalúlag. Németország mindazonáltal szívesen hoz áldozatokat már csak azért is, hogy ezáltal a romániai német kisebbség jobb helyzetbe kerüljön. Ha Románia őszintén törekszik a német orientációra, úgy Berlinben nem fog zárt ajtókra találni, azonban, ismételtük, a román terveket ma még túl koraiaknak tartjuk.

Jogi összeütközés Arad város és a volt polgármester között

ARAD. (A Brassói Lapok tudósítójától.) A város legutóbb felszólította Robu János volt polgármestert a város vagyoni állományának közüzemeinek és intézményeinek leltár szerinti átadására és a titkos iktatókönyv bizalmas levéltárának kiszolgáltatására.

A mai interimár gyűlésen felolvasták Robu levelét, amelyben a volt polgármester kijelenti, hogy a város vagyoni állomány leltári átvétele a szolgálati főnök hatáskörébe tartozik, a bizalmas iratok kiszolgáltatását szintén megtagadja.

A levél felolvasása után hosszas vita támadt, vajjon kényszeríthető-e a polgármester a titkos ügyiratok kiadására? Mivel nem tudtak megállapodni, a kérdést a jogügyi osztályba utalták. Robu különben a város felhívását megfeleltette a belügyminiszterhez.

Gajda hitet vallott Mussolini mellett

A volt vezérkari főnök levelet írt Mussolini öccsének — Kratochvilt elmebetegnek deklarálja — Gajda román interjút is adott

PRAGA. (A Brassói Lapok tudósítójától.) A Popolo d'Italia érdekes levelet közöl Gajdától. Gajda a levelet a lap főszerkesztőjéhez, Arnaldo Mussoi-nihez címezte, aki a duce testvére. Az írás tulajdonképpen helyreigazító nyilatkozat akar lenni egy régebben megjelent orosz cikkre, mely Gajda afférját tárgyalta. A volt vezérkari főnök nagyjában a következőket közli magáról.

Mindenekelőtt tagadja, hogy valaha német lett volna.

a fasiszta szervezetnek nem tagja.

Orvosnak azért adta ki magát Montenegróban, hogy ne kerülhesen az osztrákok kezébe.

Egész orvosi praxisa abból állott, hogy dezinficiálta a kórházat.

Mint vezérkari főnök arra törekedett, hogy a hadseregben száműzze a politikát. Ezzel hívta ki maga ellen a Csehszlovákiában annyira felburjánzott szocialista internacionalizmust.

Egyik vádlója (itt Kratochvilra gondol) alárendeltje volt, elmebeteg, a másik a volt szolgája, aki lopásért már büntetve volt.

A levelet Gajda a következő szavakkal fejezi be:

— Tisztelt főszerkesztő uram! Hasznátja fölvevelemet, ahogy jónak találja. Az ön részére szántam, mert fontosnak tartom, hogy teljesen tisztán álljon annak a férfiúnak testvére, akit mindenképpen jobban csodálok és annyira tisztálok, ezzel egyidejűleg arról értesülünk, hogy Gajda a román fasiszta körök felvilágosítására is nagyfontosságú interjút adott egy bukaresti lap munkatársának, akit tegnap délután fogadott Prágában.

A tábornok írásbeli üdvözlét küldött a román lap után a román hadseregnek.

Ugy látszik, most már a volt vezérkari főnök veszi át a szót Benes külföldi sajtópropagandájával szemben.

Kivégeztek egy rettegett orosz terroristát

Olovec tartomány kényura a csempészek főnöke volt — Cézári pózzal ítélkezett és gyilkolt le ártatlanokat

RIGA. (A Brassói Lapok tudósítójától.) Fedor Soboliev kivégzése, Olovec orosz tartomány örömmünnepe volt. Három évig nehezedt átokként a szovjetbirodalom egyik legkisebb tartományára Soboliev népbiztos, aki a moszkvai kormány bizalmából korlátlan hatalommal uralkodott a tartomány hatszázezer főnyi lakosságán. Számítanunk van ennek a kis orosz tartománynak és a népfantázia legendás meséje arról regélt, hogy ezek a tavak messzasodtak és kiáradtak az özegek és árvaik könnyeitől. Ezeket a könnyeket Fedor Soboliev tettei csatták ki a dolgos finn és orosz népesség szeméből és a sok szenvedésbe belefáslott lakosság a felszabadulás napjaként ünnepelte Soboliev kivégzésének napját.

Soboliev nem ismer irgalmat

A tartomány fővárosában, Petrosavodskban, senki sem tudta és senki sem tudja, tulajdonképpen ki volt az a Soboliev, akit a szovjet urai korlátlan hatalommal küldtek kormányzóknak, népbiztosnak a finn határ közelében élő tartomány felé? Ugy tudja a közhit, hogy a bukott népbiztos nem volt orosz származású. Legalább nagyorosz semmi esetre sem, mert igen törve és akadályozva beszélt az orosz nyelvet, egész külseje és magatartása is inkább déli származásra vallott. Az oroszos hangzású név nem mond semmit, a különböző országokból orosz földre vándorolt bolsevisták minden nehézség nélkül cserélték be régi nevüket oroszos hangzású névre.

Hivatala átvétele óta senkivel sem érintkezett a népbiztos, még a petrosavodski szovjettanács tagjai sem jutottak közelebbi kapcsolatba előkükkel. A nagy ritkán összehívott üléseken két vöröskatonát kíséretében jelent meg. Cézári pózban helyezkedett el az előki emevényen, diktatórikus gyorsasággal intézte el a folyókérdéseket, ellenőrzelményt nem tűrt és az esetleg másképp gondolkodók óvakodtak is attól, hogy véleményüknek kifejezést adjanak, mert

Soboliev nem ismer irgalmat.

Es tudták, hiába minden panasz, minden elterjesztés, Soboliev népbiztos Dzerdzinszky csekafőnöknek, a szovjetterror legfőbb vezérének korlátlan bizalmát bírja és Dzerdzinszky hatalmává vajjon ki mert volna szembe szállni...

37 halálos ítélet

Az orosz határon minden szigorú rendszabály és óvintézkedés ellenére mind a mai napig élnek csempészek folyók. Ezeknek a csempészeknek izent hadat a petrosavodski népbiztos, aki tucat számra végeztette ki a tetten érteket minden további bíraskodás vagy ki hallgatás nélkül.

De a csempészek üldözésére nem ért véget a népbiztos "tisztító" munkája. Egy szép napon magához hívatta a város vezető embe-

reit és kijelentette, hogy arról értesült, hogy a lakosság nagyrészt hivatásszerűen foglalkozik az ékszer-csempészéssel. Gunyosan említette: most már tudja, hogy hova tűnnek a petrosavodski templomok kincsei, amelyeknek röviddel az új népbiztos megérkezése után nyoma veszett. A megijedt petrosavodskiak hiába tiltakoztak a "lopás és csempészés vádjá ellen." Soboliev rájuk kiáltott, hogy ő majd gyökeresen elintézi az egész ügyet.

Ettől a naptól kezdődött az oloveci rémuralom, mely a szovjet történelmek legvéresebb lapjai közé fog tartozni. Senki sem érezhette magát biztonságban, napról-napra más embert cipeltek a régi kormányzósági épületbe a népbiztos testőrei és aki a felüzlött szuronyu vöröskatonák kíséretében átlépte a porta küszöbét, arról már tudták, hogy többé nem tér vissza. A hivatalos "apban" másnap egy rövid hír tudatta, hogy X-Y-t lopás és csempészés bűne miatt halálra ítélték és a kivégzést végrehajtották.

Három év alatt 37 petrosavodski lakos esett áldozatul Soboliev különös ítélkezésének.

A rejtélyes lovas

Eveken át figyelték Olovec tartomány fővárosának megrémült lakosai, hogy minden éjjel "ovasküldöncök" érkeznek a népbiztos lakása elé. A kapu kinyitott és a küldönc "óvát" bevezették az udvarra és hajnal felé a rejtélyes "lovas" ismét elvágtatott. Senki sem sejtette, hogy mi rejlik az éjjeli látogatások mögött, úgy gondolták, hogy ilyen titokzatos uton küldi Dzerdzinszky, aki tudvalevőleg alig mozdul ki Moszkvából, petrosavodski bizalmasának a véres parancsot.

Néhány hónappal ezelőtt a világsajtót is bejárta a hír, hogy Dzerdzinszky, a cseka rettegett parancsnoka meghalt. Ezt az egész Európában nagy feltűnést kelto hiradást Oroszországban nagy megkönnyebbüléssel fogadták és Olovec tartomány is feléledt. Az ország különböző részében zavargások törttek ki, ezek a zavargások nem kimélték Petrosavodskot sem. Es egy éjjel, nem mesze a várostól,

egy felfegyverzett csapat feltartóztatta a rejtélyes küldöncöt

aki, már mint említettük, éjszakáról-éjszakra lovagolt keresztül Petrosavodsk városán.

A fegyveresek óriási meglepetésére kiderült, hogy az ismeretlen lovas egy fiatal leány, aki az első szóra sirva valotta be, hogy Fedor Sobolievnek "eánya. Bőköpenyű katonaruhát viselt az éjjeli lovas, és a köpeny alól egy kis kezettá kandikált ki. Ezt a kezettát kicsavarták a leány kezéből és miután a zár nem nyílt ki, ka'apáccsal feltörték. Csörrenést hallottak és az éjsötétjében nem tudták megállapítani, hogy mi

az, ami a földre hullt, míg az egyik felkiáltott:

— Vafami ragyog a földön!

Lehajoltak és felemelték a földről a fecselt tárgyat, pompás diadémot, mint később kiderült, egy petrosavodski arisztokrata családi kincseiből származó pártatlan értékű darab volt.

A csempészterrorista

A leány, akit közben bevitték a városba, bevallotta, hogy apja megbízásából három éven keresztül csempészi át az ékszereket a határon. Soboliev, mielőtt leánya elfogatásáról értesült, parancsot adott, hogy erőszakkal szabadítsák ki a foglyot öreitől, azonban a mindaddig hű testőrség megérevezve az idők változását, megtagadta az engedelmességet. A népbiztos szökni próbált, azonban a végéig elkeseredett "akósság" elfogta.

Néhány nappal később megérkeztek Petrosavodskba a moszkvai kormány kiküldöttei, akik 24 óra alatt "efolytatták" a vizsgálatot. A vizsgálat alapján tisztázást nyert, hogy a csempészek rettegett "elensége" Oroszország legnagyobb csempészbándájának főnöke volt. Ma is rejtélyes még, hogy a homályos származású ember, hogyan tudta éveken keresztül "feleplezni" úzeimeit és miképpen szerezte meg magának Dzerdzinszky korlátlan bizalmát.

Fedor Sobolievet halálra ítélték és Péterváron végezték ki, mert félték attól, hogy a petrosavodski lakosság maga tart ítéletet.

Spanyolország résztvesz a leszerelési konferencián

SANSEBASTIAN. Alfonz király elnöklésével a direktorium ülést tartott, melyen elhatározták, hogy Spanyolország is résztvesz a leszerelési konferencián.

Röntgen besugárzással gyógyítják a szellemi fejletlenséget

Egy bécsi orvostanár kísérleteinek nagyszerű eredményei

BÉCS. (A Brassói Lapok tudósítójától.) Wieser Wolfgang orvostanár hosszúságú kísérletei, melyet a Rudolfinum kórház Röntgen osztályán folytatott, a mostani bejelentések szerint nagyszerű eredményeket hoztak. A hírlapi közlemények szerint Wieser professzor a Röntgen sugarak besugárzásával

feltűnő eredménnyel kezelt szellemi fejlődésükben visszamaradt gyermekeket,

olyanokat is, akiknél az eddigi terápia szerint gyógyíthatatlan bénulási tüneteket állapítottak meg. Ezek szellemi képességét a Röntgen-sugarak behatásával

sikerült a normális fejlődés útján elindítani.

Wieser tanár a tavalyi orvoskongresszuson bejelentést tett a kísérleteiről és nagyszerű eredményekről számolt be. Az orvostudomány már régen tisztában van a szervezet egyes mirigyének nagy szerepéről a vegetatív életben. Ilyen mirigyek például a pajzsmirigy, a mellékvese és az agyvelőfüggelék. Ezek az úgynevezett belső elválasztó mirigyek, amelyek munkájukkal, váladékukkal kormányozzák a test vegetatív életét. Így az agyvelőfüggelék befolyásolja a szellemi fejlődését, az indulatokat, az érzéseket és ha ezeknek működése nem normális akkor ez megakasztja a fejlődés folyamatát. Ezeknek a mirigyeknek a működését tudja irányítani röntgenbesugárzásokkal Wieser professzor és nemcsak, hogy szellemileg fejletlen gyermekeket gyógyított meg, hanem ugyanezen az úton makrancos, rossz gyerekeket változtatott engedelmesekké, mert az indulatokat befolyásoló mirigyekre is tud ily módon hatni.

**A Brassói Lapok hirdeti
selt naponként százezer
ember olvassa**

Az ivólámpa vasa kettéhasította egy ittas társaság autóját

BECS. (A Brassói Lapok tudósítójától.) Tegnap hajnalban félkeltőkor a Máriahilfer-Strassen rettenetes autószerencsés történt. A szerencsétlenség okozója a nyomozás eddigi adatai szerint, a bűnös könnyelműséggel hajtott szofför volt. Félkeltőkor óriási sebességgel száguldott végig egy ma-jánautó a Mariahilfer-Strasse és Stift-Gasse kereszteződésénél, rosszul véve a fordulatot, teljes sebességgel fölrohant a járdára. Az autómobil nekivágódott egy világos ivólámpának és ugyanebben a pillanatban segélykiáltások hallatszottak a gépkocsiból.

A kivont mentők már a helyszínen meg-

állapították, hogy az autó egyik utasa, Rückgammer Ferenc, egy fuvarozási vállalat tulajdonosa, szörnyethalt, míg a többi négy utas, közöttük a szerencsétlenség áldozatának felesége, többé-kevésbé súlyos sebesüléseket szenvedtek. A vizsgálat megállapította, hogy az auto utasai egy bárból jöttek és a szofförrel együtt mindnyájan ittasok voltak. Az összeütközés erejéből következően, kiderült, hogy az autó 80—90 kilométeres sebességgel rohanhatott. A gépkocsi darabok ra törő, az ivólámpa vasa két részre hasította a nagy autómobilt.

Rossz az európai vasut!

Stonished, a legnagyobb amerikai vasutvállalat igazgatója lassunak, piszkosnak és kényelmetlennek tartja az európai vasutakat

BERLIN. (A Brassói Lapok tudósítójától.) C. A. Stonished, a legnagyobb amerikai vasutvállalat igazgatója heteken keresztül utazgatott Európában. Ezen az utján rendkívül érdekes tapasztalatokat gyűjtött. A köréje sereglett újságíróknak szívesen elmondott egyet-mást felfogásából.

— Ami leginkább meglepett Európában — kezdte elbeszélését — az az volt, hogy az önök vonatai nem haladnak elég gyorsan... Nem mondom, hogy cammognak, de össze sem lehet hasonlítani gyorsaságukat az amerikai vonatok gyorsaságával. Mi dühbe gurulnánk, ha ilyen vonatokon kellene valahová utaznunk. A lassúságot, főképpen az a körülmény okozza, hogy minden rongyos fészeken megállanak a vonatok. Igaz, nálunk is megállanak még olyan helyeken is, ahol mindössze néhány száz ember lakik, de nem szabad elfelejteni, hogy Amerika igen nagy, míg az önök országai bizony szűkek.

Tisztaság, világosság és — olvasóterem

Az igazgató kényelmesen elhelyezkedett a bőrfotelbe és így folytatta:

— Nem értem, miért van itt önök-nél első és második osztály. Hiszen ezek az osztályok nem fizetődnek ki! Tulajdonképpen a harmadik osztályú utasok fizetik meg azokat a költségeket, amelyek az első és második osztályú kocsik járatásához szükségesek. Érthetetlen, igazán érthetetlen...

Majd a kocsik tisztaságára tért át:

— Ne haragudjanak, de nyíltan meg kell mondanom, hogy a kocsik piszkosak. Nálunk otthon sokkal tisztábbak. Az amerikai vonatokon néger szolgák állandóan ide-oda járnak, vizes rongyokkal tisztogatják el a port és felszedgetik az elhullatott papírdarabokat vagy szivarvégeket. Európában egy elsőrendű expresszvonaton mindössze egy rancos-képű, gyenge termetű öreg nénikét láttam, aki állítólag a tisztaságra felügyelt. A többi vonat-alkalmazott szigoruarcbú bácsi volt, uniformist viselték s komoly hangon kérték a jegyeket. Ezek az alkalmazottak legfeljebb azt tették »megfontolás tárgyává«, félig legyen nyitva-e az ablak, vagy egészen, de a tisztaság, vagy tisztatlanság egyáltalán nem érdekelte őket. »Tartsuk-e nyitva az ablakot, vagy ne tartsuk-e nyitva...« Ezzel a kérdéssel nagyon sokat foglalkoznak Európában. Pedig milyen könnyen lehetne segíteni a bajon azzal, hogy valamilyen túlszövetet feszítenének ki, ez megakadályozná, hogy a korom az utasok arcába csapjon, de nem akadályozná meg azt, hogy a friss levegő betóduljon. A világítás éppen annyira óvatosságra ad alkalmat, mint az

ablak. Meggyújtják-e a lámpákat, vagy nem gyújtják meg, s ha már meggyújtották, beárnyékolják-e, vagy sem?... Temérdek disputa folyik e világrendítő téma körül, holott ezt is mily könnyen meg lehetne oldani. Legyen egy olvasóterem, ahová mindenki visszavonulhat, aki aludni nem akar.

Meg aztán a víz

Az újságírók kíváncsian hallgatták az érdekes fejtegetéseket.

— Miért nincs nőknél — csapott át éles hangba az amerikai vasutigazgató — miért nincs önöknél ivóvíz a vonatokon? A félre-eső helyeken van ugyan víz, de ezt csak a tisztálkodásra szánták. Ha azonban valaki vizet akar inni, az kénytelen az étkezőkocsiba átfáradni, ahol természetesen, fizetnie kell. A személyvonatokon nincs étkező kocsi és így ezeken egyáltalán nem lehet vizet kapni. Ha tehát szomjazik valaki, annak el kell szednie a szomjúság kínját mindaddig, amíg egy vasuti állomásra érkezik. A vasuti állomásokon az elárúsítók csak azt árúsítják, amint kereshetnek. Mi amerikaiak, szintén szívesen keresünk, de becsületességű dolgunk tartanánk, ha még a vizért is pénzt kére-nénk. Egyes állomásokon vannak ugyan kutak, csak hogy ezek egyenesen borzalmak. Ha az amerikaiaknak ilyen kutból kellene innia, vasdorongokkal törné össze azt a kutat.

Most kényesebb témára tért át.

— A félre-eső helyek, enyhe kifejezéssel szólva, idejüket multák. A kultúrember hátán a hideg borzong végig, ha igénybe akarja azokat venni. Melegvíz, például, egyikben sincs. Gyakran a papiros, szappan és törülköző is hiányzik. Ha pedig ott van a törülköző, akkor jobb lenne, ha nem volna ott. Mondhatom, hogy nálunk a legutolsó vasuti állomáson különbek ezek a helyiségek. Majd adna nekünk a közönség, hogyba így szolgálnánk ki. Az önök vagonjaiban tömördek a felirás és az utasítás, sőt még reklámok is vannak. A mi vonatainkon nincsenek reklámok, de azt a pár utasítást, amely feltűnő helyre van kitéve, pontosan követjük. Nem köpködünk, nem füstölünk ott, ahol nem szabad s készséggel engedelmességek az alkalmazottak utasításainak.

Mikor áll feszesen a kalauz?

Nem kerülte el az amerikai figyelmét az a tömördek csomaggal sem, amellyel a hálótakat teletömlik.

— Ez nálunk nincs. Minálunk a csomagok 98 százalékát a poggyászkocsiba helyezik el. Feltűnt, hogy a csomagok miatt mennyit veszteszenek egymással az emberek. Sokan az egész hálót a magukkal számlára akarták lefoglalni. Még én velem is összeveszték, mert egy ízben egy kis kézifészkát mertem a fejem fölé elhelyezni. Jobbára második osztályban utaztam. Csak kíváncsiságból mentem egyszer az I. osztályba. Itt azt vettem észre, hogy az utasok túl nyomó többsége nem a rendes vasuti jegyet mutatja fel, hanem a legkülönbözőbb színű blokkokat, vagy másfajta hosszukás jegyeket. Eszrevettem azt is, ha a kalauz egy-egy ilyen jegyet megpillantott, feszesen

Igen. »Photogen«

tisztelgett. Megkérdeztem, miért tiszteleg a kalauz egy-egy ilyen jegytulajdonosnak, hiszen nincsen uniformisa. Azt a választ kaptam, hogy a jegytulajdonos valószínűleg valamilyen »nagy kutya«. Érdekes. Nálunk a vasuti részvényes a »legnagyobb kutya«, de még annak sem tisztelegnek a kalauzok. De nem is lehet ám őket megismerni, mert a vasuti részvényesek is éppen olyan jegyet kapnak, mint más emberfia. Persze nem ingyen, de pénzért.

Az étkezőkocsival szintén nincs meglegedve Mr. C. A. Stonished:

— Az európai vonatokon nincsen jelzőcsengő, amellyel a kocsiban ülő utas jelezhet le az étkezőkocsiba. Nem hívhatják fel az étkezőkocsit és így nem rendelkeznek semmivel, csak akkor, ha véletlenül arra jön az étkezőkocsi alkalmazottja. A kocsiban csak azoknak van asztaluk, akik az ablak mellett ülnek. Alkik nem az ablak mellett ülnek, kénytelenek a térdükre enni. Nálunk minden kocsiban el lehet egy asztalt helyezni, ha enni akarnak, sőt me-leg ételeket is odahoznak, ha úgy kívánják.

Roppant hiányzott nekem, mint amerikaiaknak a menetrend. Önök nem adnak menetrendeket a kocsiosztályba. Nálunk az amerikai vonatokon minden kocsiosztályban tucatszámra lehet találni menetrendet.

C. A. Stonished még több találó megjegyzést röpített az európai vasuti viszonyokra.

— Ebben a tekintetben — fejezte be mondókáját — határozottan tanulhatnak tőlünk. Az önök közönsége túlságosan elnéző, nem követelőző, azt hiszem, ez a nyitja annak, hogy olyan kedvező viszonyok uralkodnak a vonatokon. Bezzeg, ha az amerikai publikumot csak néhány hónapra ide lehetne varázsolni, majd megváltó-nának az önök vonatai.

Az amerikai vasutigazgató hamiskásan mosolygott és elbucszott az újságíróktól. Természetesen Stonished Romániában nem járt.

Lemondott a kínai kormány

PEKING. A kínai kormány beadta lemondását. A hír nagyfontosságú, mert a Csang-Cso-Lin hadseregére támaszkodó kínai kormány eddig garanciát nyújtott a szövetséges nagyhatalmak érdekeinek megvédelmezésére. A kínai kormány lemondása összefüggésben áll a kantoní vörös csapatok erőteljes előnyomulásával, a mennyiben a vörös csapatok már Sang-hai közelébe érkeztek el. Az Európába menekült Feng-Ju-Siang tábornok is új hadsereg élén átlépte a határt és akcióba kezdett Csang-Cso-Lin hadserege ellen.

Könyvujdonság!

PANAIT ISTRATI
KYRA KYRALINA

FRANCIA EREDETIBŐL FORDITOTTA •
HORVÁT HENRIK

„Istrati írásai az érzés lángoló heve által meg fogják hódítani Európát.”
Romain Rolland.

Izléses kiállítás. Ár 130 lei.
Kapható minden könyvkereskedésben.

HIREK

BRASSÓI LAPOK

POLITIKAI NAPILAP

Megjelenik minden munkanapon az esti órákban. Az előfizetésre vonatkozó tudnivalók az első oldalon, a lap fején olvashatók. Hirdetések vagy közvetlenül a kiadóhivatalhoz küldendők, vagy pedig bármelyik hirdetési iroda vagy bizományosunk útján is feladhatók. A *-gal megjelölt közlemények díjazás alá esnek.

Felelősszerkesztő: Kocsis Béla.

A Brassói Lapok nyomdavidálalatának kiadása

A Brassói Lapok egyes példányainak ára (Bukarestben is) 5 lej, vasárnap 6 lej; Ausztriában 30 garas, Csehszlovákiában 1 cK., Jugoszláviában 2 dinár, Magyarországon 2000 m. K., Franciaországban 56 centimes, egyebütt 6 lej értékű valuta.

Péntek, szeptember 24.

188. — Időjárás: Változékony, hűvös idő várható. Helyenkint inkább csak keleten kevés esővel.

Románia magyarságához!

Uj negyedév küszöbén uj felhívás a Brassói Lapok olvasóihoz, a romániai magyarsághoz. Felhívjuk őket, hogy csatlakozzanak szorosán, lelkesen, kitartóan a Brassói Lapokhoz, mely e történelmi időkben egyedül lobogtatja az igazi, a meghamisítatlan, a rendületlen magyar álláspont zászlaját. A Brassói Lapok politikája paktumon és paktálásokon túl megmaradt annak, ami a nagy változás első pillanatától fogva volt: a magyar érdekek, s a magyar nemzeti szellem bátor, odaadó, áldozatkész harcosának. Hűséggel és tisztelettel Románia államisága, dinasztíája és alkotmánya, békevágygyal és testvéri indulattal a román nép és a többi kisebbségi nemzetek iránt, a Brassói Lapok mint szent és elidegeníthetetlen drágaságokat őrzi és védelmezi a romániai magyarság erkölcsi, kulturális és gazdasági javait. Nem volt egy pillanata ennek a küzdelmekben és szenvedésekben oly gazdag korszaknak, amikor a Brassói Lapok csak egy pillanatra is megszédült volna akár a hatalom fenyegetéseitől s nyomásaitól, akár a kínálkozó kísértések és az annyira jóleső nyugalom csábjaitól. A Brassói Lapok hű volt programjához és hű a magyarsághoz, amely célját és jelszavát megértette, ezírel sereglett lobogója alá és amely ma is mint a múltban egyedül szolgáltatja szabad és becsületos létének biztosítékait.

A Brassói Lapok őszinte, férfias, csak a magyar nemzeti érdeket szolgáló politikájára ma inkább van szükség, mint valaha; a kishitűség és megalkuvás, az alábecsült opportunitás és naiv hiszékenységek megromító szellemét a Brassói Lapok öntudata és őharsága fogja megakadályozni destruktív munkájában. Mi is a béke és a megértés barátai és szószólói vagyunk, de csak az erkölcsi igazságon, a becsületos gondolaton, a magyarság jogaira épített békének és megértésnek a barátai. Mi is hívei és vallói vagyunk a magyarság egységének és összhangjának, a vezetés iránt való tiszteletnek és diszciplináris kötelességnek, de csak a nemzeti javaink elszánt védelmére, önzetlen és önfeláldozó szolgálataira teremtett egységnek és összhangnak.

A Brassói Lapok a romániai magyarság számára az élet és a történelem által bírósággal odaitélt és nem az ideiglenes hatalom által kegyképen odaigért jogokat követeli.

Ez a követelés nehéz harcra és súlyos áldozatra kerül és ehhez kérjük a magyarság hű, odaadó, kitartó támogatását. Ha nem adnánk is egyebet, csak az elvek becsületos, elszánt szolgálatát, a Brassói Lapok akkor is méltó volna rá, hogy Románia magyarsága egy, embert-

ként sorakozzék körülötte; hiszen az ő létéről, javairól, jövődjéről van szó. De a Brassói Lapok egyúttal Románia legjobban szerkesztett, legtaralmasabb és a legjobban informált magyar napilapja is, amely eredeti és gazdag híranyagával és szenzációs tudósításaival minden újságolvasó számára nélkülözhetetlen.

A BRASSÓI LAPOK előfizetési díjai: egy évre 1000 lej, félévre 520 lej, negyedévre 270 lej, egy hónapra 100 lej.

Bármely felekezet papjai, tanítói és tanárai, nemkülönben az állami iskolai tanítók és tanárok is a fenti előfizetési díjaknak csak a felét fizetik. Az előfizetési díj legkönnyebben postautalványon küldhető be a kiadóhivatal címére.

E előfizetők 25 százalékos kedvezményt kapnak minden könyv után, amely a Brassói Lapok könyvosztályának kiadványa. Regisztrációt kívánságára bárkinek portómentesen küldünk.

— **Kinevezték a brassói baccalaureátust vizsgáló bizottságát.** A brassói baccalaureátusi vizsgálatok bizottságát a közoktatásügyi miniszter a következőképpen állította össze: Popa-Lisseanu elnök (latin), Teculescu Horia (Gyulafehérvár, román), Teodorescu P. (Brassó, Mesota liceum, francia), Moisil C. (Bukarest; történelem), Sanjoanu Fabu (Brassó, Saguna liceum, földrajz és természetrajz), Jonescu K. C. (Brassó, Mesota liceum, matematika), Anastasiu V. (Bukarest, természetrajz.) A brassói bizottság előtt vizsgáznak a brassói Saguna liceum kivételével (amely a nagyszebeni bizottság előtt vizsgázik) a sepsiszentgyörgyi, közdivásárhelyi, fogarasi, székelyudvarhelyi; erzsébetvárosi, medgyesi és székelykereszturi liceumok növendékei.

— **A Magyar Párt Győr közgyűlési bizottságának felhívása.** A Magyar Párt Győr közgyűlési bizottsága ezúton is felkéri mindazokat, akik a folyó évi október hó 10-én Győr közgyűlésén tartandó országos nagygyűlésen részt kívánjanak venni, hogy ezen szándékukat legkésőbb folyó évi október hó 1-ig jelentsék be (Dr. Józsa Andor ügyvéd, főtitkár címére) felemlítve a családtagok számát is, hogy az elszállásolásról idejében gondoskodhassunk. Ugyanígy tisztelettel felkérjük szíveskedjenek arról is értesíteni, hogy a nagy gyűlést követő napon kedvező időjárás esetén rendezendő s Győr közgyűlésétől 24 km-re lévő Gyilkos-tói kiránduláson részt kívánjanak-e venni? Felvilágosításul jelezzük, hogy ezen kirándulás költségei a teljes napi ellátással (étkezés stb.) és fuvarokkal együtt csak 300 lejben lesz megállapítva. Az Intézőbizottság.

— **Marosvásárhelytől százezer lej kéri a kormány az igazságügyi palota építésére.** Marosvásárhelyi tudósítónk jelenti: A városi tanács pénzügyi bizottságának ülésén dr. Bernády György primár referált Bukarest útjából és egyben elmondotta, hogy a belügyi államtitkár felkérte, hogy a város százezer lejjel járuljon hozzá az új belügyi palota építési költségeihez. Kérte tehát a pénzügyi bizottságot, hogy szavazza meg ezt az összeget. Tudjukra adta egyúttal, hogy a város ügyei ma is Bukarestben is kedvezően fognak elintéztetni nyerni. Dr. Popescu Adrian bizottsági tag tiltakozását jelezte ki, hogy a város polgárságát indokolatlanul megterheljék és ahelyett, hogy az állam támogatná a várost, ez most fordítva történik. Hosszas vita után a bizottság fele, négy tag, a javaslat mellett, másik három tag, valamint Bernády, így tehát szintén négyen a javaslat mellett foglaltak állást. Végül teljesen az alkalommal nem döntöttek ez ügyben, hanem a pénteki tanácsülés elé terjesztik a dolgot.

— **Felakasztotta magát a rendőrség fogdáijában.** Nagyszalontáról jelenti: Hétfőn délután a szalontai rendőrség fogdáijában felakasztotta magát Oláh József 16 éves fiú. Mire tettét észrevették, meghalt.

A világsajtó humora

Egy pasi a Duna partján halászatot és ép új kukacot szur a horgára.

Egyik ismerőse megkérdi:

— Jó az a kukac?

— Mi az, hogy jó? A halak mind a tíz ujjukat megnyalják utána.

— Nyugalomba ment a csikszeredai kálvária gimnázium igazgatója Csikszeredai tudósítónk írja: Negyven esztendői fáradhatatlan munkálkodás után visszavonult a csikszeredai róm. kath. főgimnázium éléről Kassai Lajos igazgató. Majdnem egy emberöltőn keresztül terjesztette a magyar kultúrát a székeség közt s állta a harcot rendületlenül. Agyát, szívét, minden értékét elköszedéssel vitte ebbe a 'ankadatlan, fegyverszünet nem ismerő küzdelembe. Nemzedékeket emelt, tehetségének, tudásának bőkezű ajándékozásával arra a magas színvonalra, amelyen állva bátran felvehették a versenyt a világ bármely művelt nemeztének fiaival. Ez a szorgos, de csendes munka betöltötte egész életét. Nem igen akadt ideje más tere kiruccanni, ahol esetleg kevesebb munka és könnyebb érvényesülési lehetőség várt volna rá. Ugy vélte elegendőképpen kivészi részét a közéletből, ha évtizedeken át légiót képez ki fájának ifjaiból, hogy azok, ha eljön az ideje, győzelemre vigyék a zászlót a kultúra fegyvereivel. A babérokat, amelyeket a közéleti ténykedések jutalmul annyiszor osztogatnak könnyelműen, az arra nem éppen érdemeseknek is, ezeket az aranyozott papírmás-babérokat sosem kívánta. Most, amikor nyugdíjazásával félreáll, hogy új, friss erejű embernek adja át a vezetést a székely ifjuság élén, most sem disziti fejét semmi földi jutalmazás ál-diszes jelképe, felsőbbiségi sem cicomázták fel fényes ordoikkal. Egyszerűen, szegényen és szerényen távozik. De csak látszólag. Mert ezek és ezek rajongó szeretete övezi körül megalgetően és az ő vagyona, az ő nagyszerű kitüntetései az a sok hálátó fénylő tanítványi szempár, amely mind feléje ragyog ebben a szép pillanatban.

(*) A Brassói Lapok 1927 évre szóló naptárát úgy tartalom, mint külső kiállítás dolgában messze felülmúlja minden hasonló kiadványt. Ne rendezjen, ne vegyen addig más, míg ezeket meg nem tekint. Viszont eladónak magas rabattot nyújtunk, kíváncsi részletes ajánlattal és prospektussal szolgálunk.

— **Tetten ért betörők.** Marosvásárhelyi tudósítónk jelenti: Tegnap éjjel a marosvásárhelyi sziguranca detektívjei tetten érték két fiatalokot ifjút, akik Práda Béla Fürdő-utcai kereskedőhöz be akartak törni. Letűlték őket és átadták az ügyészségnek.

— **Rendőrkézen a marosvásárhelyi betörők.** Marosvásárhelyi tudósítónk jelenti: Az utolsó időben történt sorozatos betörések tetteseit a rendőrség letartóztatta. Elfogták Vajda István szökött fegyencet. Révész Kis Gyulát, akik mintegy tízrendbeli betörést ismertek be. Elfogta a rendőrség az orgazdálkodó is. Dán József, Vas Sándor és Dán Józsefné személynében, kiknél a rabolt holmuk java részét meg is találták. Beismerték vallomásuk alapján átadták őket az ügyészségnek.

— **A brassói öregdiák találkozó májusra halasztják.** A brassói róm. kath. főgimnázium ezúton is tudomására hozza az intézet minden volt tanítványának, hogy az október hó közepére tervezett öregdiák-találkozót, közbejött akadályok miatt 1927. május hóra kénytelen határozni. Az eddig történt jelenléteket hálásan köszöni s kér további jelentkezéseket, élettrajzi adatokat, esetleg rövid irodalmi dolgozatokat (emlékezeteket), hogy a találkozóra egy emlékkönyvet is összeállíthasson.

— **A zsögödi gyilkosság felmentett főszereplőjét kiutasítják Romániából.** Csikszeredai tudósítónk írja: A zsögödi hitvesgyilkosság bűnperének egyik főszereplőjét, Herta Mendes kasszirnot, aki a tábla most hozott ítélete után szerencsésen szabadlábra került, mint értesültünk, a helybeli sziguranca javaslata következtében a rendőrség kitoloncolja az ország területéről. Herta Mendest illetőségi helyére Csehszlovákiába fogják szállítani.

— **Temesváron ismét maximálni akarják a buszáradékot.** Temesvárról jelentik: Alig telt el néhány hónap, hogy a buszáradék szabaddá tették Temesvározt és most ismét arról van szó, hogy a városi tanács újból maximálni akarja a buszt, mivel a hentesek újból felhágatják a vételárakat.

— **Halálos elgázolás az országúton** Csikszeredai tudósítónk jelenti: Péter Ferenc csikmadarasi lakos fuvarozással kereste meg kenyerét. Kedden délelőtt egy szekér csikszeredai utban volt Madaraszól Brassóba. Tusnádfürdő déli részén, mivel az út emelkedik, lezárták a szekérrel, hogy lovainak könnyebb legyen a teher. Közvetlen a baloldali vagyis csábót fogott tőve mellett haladt, amikor utófért Korodi Károly ujtusnádi gazda. Korodi szintén fát szállított Sepsiszentgyörgyre. Korodi Károly, akinek jobb lovai voltak, kevéységből megelőzte Péter Ferencet. Azonban oly vigyázatlanul, és oly közel hajtott előre, hogy szekere megsejtette a Péter Ferenc lovai lábát és Péter Ferencet, akinek nem volt hová menekülni, elütötte. A szerencsétlen ember a szekér alá került a kerekek a szó-szoros értelmében hosszabban ketté szeltek. Pétert, aki 42 éves volt, felesége és kis leánya siratja. Korodi a csendőrség letartóztatta.

— **Véres utcai harcok Boroslóból.** Boroszlóból jelentik: A munkanélküliek gyűlése után a munkanélküliek és a rendőrök között véres összeütközés volt, amelyben egy rendőrt leszúrtak. Erre a rendőrség sortűzet adott, aminek következtében egy férfi és egy nő meghalt, s öten megsebesültek. A rendőrség többi munkanélkülit letartóztatta.

— **Kloroformos tolvajok működnek az Arad—nagyvárad vonalon.** Nagyszalontáról jelentik: Ma éjszaka az Arad—Nagyvárad közötti vonalon ismeretlen tettesek kloroformmal elaltatták és kirabolták Barna József aradi kereskedőt és nyolcvankilencezer lejt tartalmazó pénztárcáját elvették. Barna a rablást Nagyszalontán vette észre, ahol felébredt. Mindjárt jelentést tett az esetről, mire az állomási rendőrség kihallgatta a vonat személyzetét, s megállították a kloroformos tolvajokat. A nyomozás az egész vasúti vonalon megindult.

— **A ciklonok és a viharok őrjöngő napfoltok okozzák.** Párisból jelentik: A berlini csillagvizsgáló tudósai a napban óriási foltokat vettek észre. A napfoltok mintegy kétszáz—kétszázhuszezer kilométer hosszúságúak. A tudósok szerint az utóbbi előfordult viharok, ciklonok, így a floridai katasztrófa is a napfoltok elszaporodásából erednek.

— **Naptárak viszonylatásai** foglalkozók saját érdekükben cselekszenek, ha mielőbb feladják megrendelésüket a Brassói Lapok 1927 évi naptárára, amelyek október havában kerülnek szétküldésre. Négyféle különböző könyvnaptárunk, eljegyzési, fali- és belsőkönyvnaptárunk olyan gazdag választékot nyújt, amelyek a legcélszerűbb vevőkör legkülönbözőbb igényeit is ki lehet elégíteni. Magas rabottat nyújtunk, kíváncsi részletes ajánlatot és prospektussal szolgatunk.

— **Az aradi lakók és háztulajdonosok országos szövetségei közös memorandumot terjesztenek a miniszterhez.** Aradról jelentik: A lakók szövetsége tegnap Avramescu Vazal elnöke alatt ülést tartott. Az elnök magyarul és románul beszélt a lakószervezetek meghosszabbításáról. Amint ismeretes, Garoflid miniszter előszobájában legutóbb kibékültek egymással a lakók és háztulajdonosok képviselői. Most ezeknek az egyetemen országos szövetségei közös delegációval tisztelegnek az igazságügyminiszternél. Írásbeli kérvényük három pontban adja elő megállapodásukat. A legfőbb pont az, hogy csak indokolt esetben megengedjék a lakásokra, foglalkozásra és hivatásra érvényes a felmondás. Egyébként felmondani nem szabad.

— **Bíróság elé kerül a csatószegei gyújtó.** Csikszeredai tudósítónktól: Már megemlékeztünk arról, hogy Csatószegeen hat gazdának gyújtogatás következtében fél milliót érő gabona asztagai égtek hamuvá. A csendőrség egy jó vagyonu csatószegei székely gazdát tartóztatott le, kinek bűnyében a csikszeredai törvényszék tegnap tanácsot hallgatott ki. Az ügy rövidesen tárgyalásra kerül.

— **A hannoveri tífusz.** Hannoverből jelentik, hogy a tífusz következtében elhaltak száma hetvenkilencre emelkedett.

— **Egy híres varói detektív, mint a pénzhamisító banda vezetője.** Bécsből táviratoszzák: A bécsi államügyészség az ottani lengyel követet arra kérte, hogy a lengyel kormány hadéktalanul tartóztassa be Bachrach varsói detektívfelügyelőt, akinek nagy szerepe van a legutóbbi osztrák—lengyel bankjegyhamisításban. A bécsi rendőrhatalóságok ugyanis adatokat gyűjtöttek, amelyekkel bebizonyították, hogy az európai pénzhamisítók központja Varsó, élükön Bachrachal. A lengyel fővárosban óriási szennációt okozott ez a hír, mivel Bachrach mint a lengyel detektívtestület legügyesebb tagja ismeretes és senki sem gondolt volna arra, hogy egy pénzhamisító banda fejeként szerepel.

— **Lezuhant és lángbaborult egy repülőgép** Newyorkból jelentik: Fonck francia repülőkapitány át akarta repülni az Atlanti-Oceánt, midőn a start után néhány száz méterre egy szakadékba zuhant. A motor közben felrobbant és a gép lángbaborult. Fonck és Curtin amerikai rádiótávírási szörnyet haltak. A repülőgép teljesen elpusztult. A katasztrófát valószínűleg az okozta, hogy a repülőgépet túlságosan megterheltek.

— **Japán házassági kihirdetés.** Hogy valaki az újságok kihirdetése után keressen magának élettársat, ez nálunk a megszokott dolgok közé tartozik. Néhány sorban a hirdető elmondja mit kíván a jövőbelijétől és ő mit tud adni. Japánban ez nem így van. A krizantemum házasságban sokkal romantikusabban fest egy házassági hirdetés. Ime itt van egy:

Nagyon szép fiatal asszony vagyok. Hajam lágy, mint a selyem és úgy simul fejemhez, mint a tenger habjai a parthoz. Arcom a csereasznye virág színével vetekszik. Testem karcsú, hajlékony, mint a fűzfa vessző és szemöldököm a fogó holdtól vette alakját. Vagyonom elég nagy ahhoz, hogy kiválasztottam oldalam nappal a virágokkal beszélgessék, este a holdvilágban gyönyörködjem. Hol találok olyan férfit, aki tisztességes, becsületesen gondolkodik, jószívű, művelt, okos csinos és szeret jól enni. Ha van ilyen, az jelentkezze, szívesen megosztom vele az élet szépségeit és vele együtt fogok pihenni fehér márvány sírboltunkban.

Nem tudjuk, hogy a japán hölgy talált-e kedvére való férjet; ha nem köti magát épen japánhoz, európai bizonyára akad. Minden ujára tiz.

— **Pereskedés egy félmilliárd lírás örökség körül, mely eredetileg a pápát illette volna meg.** Rómából jelentik: Évek óta folyik az olasz bíróságok előtt a Ruberto család tagjainak örökösödési pere, melynek tárgya nem csekélyebb összeg, mint 454 millió líra. Az örökösök, ki néhány évvel ezelőtt halt el, végrendeletében a pápára hagyományozta ezt a horribilis összeget, de a végrendelet megsemmisítették és erre indult meg a családtagok pereskedése, mely most azal az ítélettel végződött, hogy az összeget megosztották négy örökös között.

— **Az utazó orvos —** a legújabb amerikai vívmány. Newyorkból jelenti tudósítónk: Amerika 110 millió lakosa közül ötvenmillió embernek kell lemondania az általános fogorvosi tanácsadás és felügyelet előnyeiről, mivel sok kilométerre laknak a nagy városoktól és csak súlyos betegség esetén száll ki hozzájuk a doktor autója. Ennek következményeképpen merész elhatározásra jutott egy jónévi missouri fogorvos, aki egy automobilt vásárolt magának és ennek karosszériájában tökéletesen felszerelt fogorvosi műtermet rendezett be, közvetlenül a vezető helye mellett helyezte el a laboratóriumot, a kocsit közepén van a dolgozószoba és a végén a »fogadóterem«. Így végül végig a fogorvos ur az amerikai farmokon, egy-egy forgalmasabb gőcponton az ucakereszteszénél megállítja kocsiját és fogadja a gyógyulásra vágyókat. Kollégái egyelőre bevarják, vajjon sikerrel fog-e járni a mozgó orvosi vállalkozás? Ha igen, ugy csakhamar munkába lép a konkurrencia és az orvosi praxis jövedelmezőségét az új tényező fogja eldönteni: a lőerő.

SPORT

(x) **Lancelot nyerte a »Párison át« evezősversenyt.** Párisból jelentik: A vasárnapi juniorversenyek keretében döntött el a seniorok részére kiírt szkiif-verseny is. A melynek távja Párison keresztül vezet és hossza kb. 3600 méter. Ismételt start után indult el a mezőny, amelyből úgy Stock, mint Dieton hiányoztak. 500-mál a favorit Lancelot ellenfelet. Saurint költözés veszélye miatt csak figyelemmel kísérték. A táv felénél Saurinnak már 3 hossz előnye van, amikor Lancelot üldözésére indul és hatalmas finissel a célban egy hosszal legyőzi. Ezek után igen érdekesnek ígérték a szeptember 19-iki »Szajna bajnokság«, amelyben Lancelot ellenfelei nem kisebb nagyságok lesznek, mint az Európabajnok Schindler (Luzern) és a világbajnok Beresford jun. (London RC). Itt fog eldőlni, hogy Lancelotnak lett volna-e esélye az idei Európabajnokságokon, vagy sem.

(x) **Már az uszókai is csábítják Amerikába.** A mindenható dollár expositurái ugy látszik nagyon megvetették a lábukat Európában. Ma Bécsben, holnap Berlinben, azután még Párisban tűnnek fel, hogy a nagy sporteljesítőknek a büszkélkedő nagyságoknak csengő dollárjainkat megtegyék. Bécsnek magyar futballistái már alig hagyták el a császárvárost, és máris elvitték utána a két legjobb francia tennisszezőt, illetve tennisszező nőt. Most újabb sportembert akar Amerika magának megszerezni. Ezúttal az uszó Georges Michelt a csatonauszás rekordertét, Chas. C. Pyle — kit Amerikában a box világában oly jól ismert vállalkozó Tex Richard után a legügyesebb maddzsernek tartanak. — tett ajánlatot dollárökben Georges Michelnek. Egyelőre nem sok eredménnyel mert Michelnek Párisban jól menő péküzlete van s még a romló frank mellett is megér az egy pár dollárt. Pyle azonban nem adja fel egykönnyen a reményt s reméli, hogy Michel előbb vagy utóbb elfogadja ajánlatát sőt még hozzászerzi társul Vierkörtet is, ki ugyan legutóbb egész határozottan visszautasította Pyle ajánlatát.

(x) **Nurmi ünneplése és szereplése Bécsben.** Rövid hírből emlékeztünk meg Nurmi bécsi szerepléséről, ez alábbiakban közöljük részletesen a gépember számlára rendezett verseny lefolyását. Az az óriási érdeklődés, amellyel a volt császárváros Nurmi startját várta, olyan ünneplésben robbant ki, amely példa nélkül áll az osztrák sport történetében. Napok óta csak róla beszéltek a városban és amikor a 40.000 főnyi közönségtől övezett pályára lépett, orkánzerű taps fogadta a koronázatlan futókirályt. A végtelenül szerény sportember néma magabiztossággal fogadta a megerőltető és ügyesen kitért a fényképezés ráirányított lencséje elől. Kétszáz ellenfél hiányában 3000 méteres távon a legjobb osztrák távfutók mint Kantor és Bruhnen állottak ki ellene. Előbbi 160, utóbbi 130 méter előnnyel, míg 15 futót 400 méter előnnyel staffazsnaak állítottak oda az ügyes rendezők. Nurmi rászolgált a bizalomra, Stiusa valóságga megigézte a bécsi közönséget, amely minden egyes körét vastappsal honorálta. Valóságos diadalmienet volt az útja, amint körrel-körre behozta ellenfeleit, hogy 1500 méternél Bruhnen, majd 2000 méternél Kantort feladásra kényszerítse. Nurmi pompás erőbeosztással abszolválta a távot, 1500 métert 4 p. 03.1 mp. alatt futva, szenzációs időre volt már kilátás, amikor látta, hogy behozza ellenfeleit, engedett az iramból és 2000 méter után (idő 5 p. 36.5 mp.) 8 p. 27.6 mp. alatt futotta végig a távot. Csak emeli elért idejének jószágát, hogy mindenképpen a belső pályán futván, folyton kerülgelnie kellett, sőt a salak is megnehezítette az útját. Ideje így is csak 7.2 mp.-el maradt el a világrekordtól. Szűnni nem akaró taps jutalmazta nemcsak elért pompás idejéért, de az osztrák-magyar mérkőzés végén lefutott tiszteletköréért is, amikor is a finn konzul öt mélegen üdvözölte.

A hirdető meg fogja Önnek köszönni, ha megrendeléseknél vagy érdeklődéseknél megnevezi a Brassói Lapokat.

„LIBRARIUS“

Könyvkereskedelmi Vállalat

Megjelent az utolsó kötet is s így már teljes a

Szerelmes Századok

című hat kötetből álló gyönyörű sorozat. A

Szerelmes Századok

a világirodalom legszebb és legértékesebb gyűjteménye, minden kötete egy-egy világhírű, halhatatlan remekmű, amit a különböző korokban a szerelemről és a szerelmi életéről írtak. — A

Szerelmes Századok

minden kötete a legfinomabb hófehér famentes papíron **művésziesen illusztrálva** jelent meg s így a legszebb disze, a legbecsebb része lehet minden könyvgyűjteménynek.

I. Ezeregy éjszaka Ara 380 lej

A Kelet buja és színes fantáziájának tropikus virágai, a világhírű remekmű felnőtteknek készült magyar kiadása.

II. Boccaccio: Dekameron Ara 430 lej

A pajkos humor, az emberi életöröm vidám muzsikája, mely évszázadok óta kincse az emberiségnek.

III. Heptameron Ara 340 lej

A szerelem virágos kertjének hetvenhét bódító virága, a 16. század erkölceinek klaszikus rajza.

IV. Balzac: Borsos történetek

Balzac saját kritikája erről a könyvről: Ha valamennyi művem el is felejténék, ez a könyv biztosítja halhatatlanságomat. Ara 340 lej

V. Don Juan Ara 340 lej

A hódításművészet fogalomvá vált hőse, akit hat évszázad sem tudott megöregíteni és ma is eleven valóságként él a szerelmesek között.

VI. Faublas Ara 340 lej

A gáláns kor lovagjának híres szerelmi kalandjai nemcsak hogy a legszorakoztatóbb, legélvezetesebb olvasmányt nyújtják, de feltárják előttünk a kor erkölceit is.

A teljes sorozat megrendelése esetén 10% engedménnyel

a 6 vaskos kötet együtt 1950 lej.

Egyéni garanciát nyújtó egyéneknek részletfizetésre is szállítjuk.

Az egyes kötetek külön-külön is megrendelhetők.

Postai megrendeléseket azonnal elintézi a

Brassói Lapok
Könyvosztálya.

KÖZGAZDASÁG

Fizetéseképtelenségek és csődök tömege fenyeget az óriási pénzhiány miatt

Bratianu Vintila még mindig azt hiszi, hogy a nyomdafestékes papírból arany lesz. A pénzügyi kormány adósságot csinál, hogy valutáris játékot folytasson

BRASSO. (A Brassói Lapok tudósítójától) A pénzügyi helyzet napról-napra aggasztóbb méreteket ölt. A kereskedelmi forgó tőke csaknem teljesen eltűnt a gazdasági életből. Ha a kereskedők nem adnának egymásnak kölcsönösen fizetési várakozási időt, amelyet minden hó 1-én és 15-én megújítanak, a fizetéseképtelenségek és csődök száma hirtelen meglehetősen öltene. Ez a folyamat, a rendezések folytonos halogatása azonban, mely ma havonként kétszer ismétlődik meg, nem tarthat sokáig. Mert a gazdasági élet tartamát mesterségesen nem lehet az örökkévalóságig megnyújtani.

Amikor olyan eseteket látunk, hogyhagy kereskedők, kiknek tíz milliókat érő árukészletük van, nem találhatnak többé pénzt szükségleteik fedezésére, bár hiteik érintetlen, amikor gazdákat látunk, kik az adó végrehajtó és csendőrség kíséretében kénytelenek vásárra menni, ott gabonájukat bármely áron eladni, hogy az adófizetésre szükségük legyen pénzt előteremtésük, nem szükséges nagy közgazdásznak vagy kitűnő politikusnak lennünk, hogy megérthessük, milyen helyzetbe jutottunk.

A dologban azonban az a leghalmozottabb, hogy változás álljon be a pénzügyi viszonyok terén nem igen várhatunk. Hiszen Bratianu Vintila volt liberális pénzügyminiszternek, akinek pénzügyi politikája teremtette a mai állapotot, teljesen zavartalan még az a meggyőződése, hogy gazdasági politikáját folytatni fogják. Sajnos, semmilyen jele sincs, mely arra mutatna, hogy Bratianu e hiedelmének valaki elmentmondana. A jövőre való jobb kilátás nélkül folytatja tehát a mai kormány is azt az irányt ott, ahol Bratianu elhagyta.

Valami rendkívüli dolognak kellene történni, hogy változás álljon be a pénzügyi politikában. A pénzegységek nemzetközi egységesítése, illetőleg szabályozása állhat be, mely arra készítené a pénzügyi kormányzatot az európai szolidaritásnak. Vagy, hogy a valóságos helyzetet számoljon. Jöhet belső politikai megrázkódtatás is, mely éppen ennek az éles válságnak mesterséges fentartása válhat ki. Bizonyos, hogy ezekben az esetekben Bratianu Vintilának gazdasági kéré-

désekben annyira indokoltan tekintélye egyszerre eltűnnék.

A mai viszonyok között a fenti két esetenél még van más mód, hogy megszabadulhasson az ország azokról a gazdasági szenvedésektől, melyeket el kell viselnie amiatt az ábránd miatt, hogy a nyomtatott papírt át lehet és át kell alakítani finom arannyá. Nem lehet más kivezető utat találni azért sem, mert bármennyit fáradtak gazdasági szakkörök azon, hogy nézeteik támogatására a külföldi államok, sőt Románia tapasztalatait valamint a tudományos emeletet is segítségül hozzák, nem tudták kivívni Bratianu Vintila részéről azt, hogy a nyilvánosság részére pénzügyi politikáját megindokolja s annak sikerét igazolja.

Ki ne tudná például azt, hogy a lejnek az utóbbi időben beállott árfolyamemelkedése annak a ténynek tudható be, hogy az állam az olasz kölcsönt a külföldi járadékszelvények kifizetésére használja fel? A lejnek mostani emelkedése tehát részben véletlen és mesterséges, ami tönkreteszi a piacot és a gazdasági életet, ellenben kielégíti Bratianu Vintilát, aki a lejnek ebben az emelkedésében pénzügyi politikájának igazolását látja. A jövőben azonban, mikor ez a bojár-politika nem alkalmazható többé, a politikának következményei csúnyán jelentkezni fognak.

Nem helyes pénzügyi politika az, hogy adósságokat csináljanak azért, hogy ezekkel más adósságokat fizessenek ki s így mesterséges módon fentartsák a hitelt. Adósságokat termelési célokra, alkotásokra kell csinálni, nem pedig azért, hogy általa valutáris játékot üzzenek.

Ez a valutáris játék a hozzáértők előtt természetesen nem maradhat titokban. Eppen ezért például a nagy külföldi s nemes valutájú bankoknak, melyek lejlel tartoznak a vásárolt gabonamennyiségeikért, előnyösebb az, ha ma magas harminc százalékos évi kamatot fizetnek s elhárítják az adósság rendezését télire, amennyiben teljesen biztosak afelől, hogy a lej mostani árfolyama csak mesterséges s hogy télen az árfolyama újból esni fog.

A MAI PÉNZPIAC

Szerda, szeptember 22

A világpiac: A francia frank gyengül, a többi valuta aig változik.

A belföldi piacon: Az irányzat teljesen tartózkodó, üzletkötés nincs. A lej külföldi értékelése ellenére a belföldi árak még nem egyenlítődték ki. **Déden:** egy svájci frank 38.70 lej, egy dollár 188 és fél lej, egy olasz líra 6.96 lej, egy német márka 45.30 lej, egy angol font 920 lej, egy francia frank 5.20 lej, egy cseh korona 5.61 lej, egy osztrák schilling 26.70 lej, egy lejért 372 magyar korona.

Zürich. Devizák (zárjelben a tegnapi zárlattól való eltérések). Nyitási árfolyamok svájci frankban: száz német márka 123.30, egy dollár 5.1743 és fél (-6 és fél), egy angol font 25.12 és fél, száz francia frank 14.10 (-30), száz olasz líra 18.85 (+5), száz cseh korona 15.32 és fél, száz dinár 9.15, száz leva 3.75, száz lej 2.80 (+2 és fél), tízezer magyar korona 0.7250, tízezer osztrák korona 0.73.

(-) A budapesti tőzsdéindex. A budapesti tőzsdén jegyzett értékpapírok értékváltozását jegyző indexszám augusztus folyamán 10.3-ról 12.0-ra emelkedett, ami azt jelenti, hogy míg július végén csak 10 százalékát, augusztus 31-én már 12 százalékát érték el a részvények háborúelőtti értéküknek. Az árfolyammozgás az összes részvénykategóriákra kivétel nélkül terjedt.

Miért nem fejlődhet a romániai üvegipar?

A Consum e heti számában a romániai üvegipar átalakulásával kapcsolatban cikk jelent meg, amely igen helyesen ítélte meg az üvegiparban folyamatban levő jelentős átalakulást, azonban nem foglalkozott azokkal az okokkal, amelyek ennek az ipárnak jelentős kialakulását megakadályozzák.

Igaz, hogy a medgyesi táblaüveggyár, amely jelentékeny investícióval géptermelésre alakult át, termelőképességét évi 700 vagonra fokozta, gyártmányainak minőségével állja a legkiválóbb külföldi márkákkal a versenyt. Azonban ezzel nem lehet az üvegipar kedvező kialakulási feltételeire következtetni, mert ugyanezzel a másik három Romániában egyszírtáló kisebb gyár csak a medgyesi nagy üveggyár támogatásával képes fentartani termelését.

Mi ennek az oka? Semmi más, minthogy míg minden állam, még azok is, amelyeknek kifejlődött iparáguk nincs, az üvegipar támogatására védvámokat állítanak fel, addig a román kormányok mindenkor elhanyagolják az üvegipar érdekeit. Mindaddig tehát, míg a román kormány nem változtat eddigi vámpolitikáján és meg nem nehezíti a külföldi üvegiparnak a román közgazdasági érdekekkel mit sem számoló konkurenciáját, nem lehet tehát a romániai üvegipar jelentős fejlődéséről beszélni, míg nincs meg a vámvédelem, amit pedig az ország finánciális, valutáris és általános közgazdasági érdekei megkövetelnek.

MEZŐGAZDASÁG

Tartsuk fenn a földadókatasztert

(-) Szabad kívinni a zölden lekaszárt rozst. Bukaresti jelentés szerint az állami vasutak vezérigazgatósága tudomására adta összes szakközegeinek, hogy megengedte a zölden lekaszárt rozsnak, megelőző kálásba szökkent volna, a kivitelét külön engedély nélkül. A kiviteli vámi vagononként 2000 lej. A jövőben tehát, ha ilyen akar nak szállítani, nem kell a fejadó külön engedélyt kérni.

(-) Szeptember 31-án kezdődnek a Csikszerei Takarékpénztár felszámolási tárgyalásai. Csikszereidából jelentik: A Csikszereidai Takarékpénztár bukásának ügyében e hó 30-ára tűzték ki a felszámolási tárgyalások megkezdését. Ezek a tárgyalások, amelyeknek döntene a bejelentett követelések elfogadásáról, talán egy hónapig is eltarthatnak. Csak ezután kerül sorra a mérleg elkészítése. Ez a munka egy évet is igénybe vehet, mivel borzasztó sok komplikáció merült fel, amelyek esetleg a hitelt és pontos mérleg készíttést akadályozhatják. Amint a vizsgálók eddig is megállapították, a takaréknak sem az 1925. évi, sem pedig az 1924. évi mérlege nem felel meg mindenben a törvény által előírt követelményeknek. A további fejleményeket az összeomlásban érdekelt egész megye élénk érdeklődéssel kíséri.

(-) A német csődstatisztika javulása. Berlinből jelentik: A német üzleti helyzet javulását a fizetésképtelenségek számának csökkenése mutatja. Augusztusban csődeljárást 467 esetben kértek (júliusban 682), üzleti felügyeletet pedig 213 esetben (645). A csődök és felügyeleti számok tehát 689, amely szám a háborúelőtti állaggal szemben igen kedvező.

(-) A román kormány kifejezte a magyar vasutak követelését. Az átvett erdélyi vasutak vételárát a román kormány angol forrásokból kötvényekkel fizette ki az érdekelt magyar társaságoknak. Most volt ezeknek a kötvényeknek az első kamat-esedékességük, azonkívül a kötvények egy része is beváltásra került volna. A román kormány azonban nem intézkedett a fedezetről, mire magyar részről értesítették, hogy az esetet sürgősen a Népszövetség elé fogadják vinni. A bejelentésnek meg volt a hatása. Lepadatu pénzügyminiszter kijelentette, hogy a beváltás elmaradása csak felelősségen múlótt és azonnal intézkedett a magyar érdekeltségek követelésének kiegyenlítéséről.

(-) Magyarországon szabályozták a belföldi valutabetétek kamatait is. Budapesti jelentik: A Takarékpénztárak és Bankok Egyesületének köteleihez tartozó pénzügyi vezérigazgatói a nyári szabadság után ezen a héten tartják az első érdemleges gyűlést, amely többek között a belföldi valutabetétek után fizetendő kamatok kérdésével is foglalkozni fog. Most, hogy a Magyar Nemzeti Bank a váltóleszámlázási kamatot leszállította és a bankok a feltételeket az egész vonalon mérsékeltek, szükségessé vált a belföldi valutabetétek után fizetendő kamat szabályozása. Ilyen betétek után az intézetek mindenképp kisebb tételet térítettek meg, mint a koronabetétek után. Most azonban előtűnt az a helyzet, hogy a koronabetétesek hátrányba kerültek és a leszállítás nyomán most valamivel kisebb megtérítést kapnak. Miután a koronaváluta érdekével ellentétben a belföldi valutabetétek után megtérített magasabb kamat, a Tébe legközelebbi értekezleten a különbségeket ki akarják egyenlíteni olyformán, hogy a kamat leszállításával az eddig követelt gyakorlat fog érvényesülni. Hogy a belföldi valutabetétek kamatozás dolgában ugyanolyan elbírálás a fognak-e esni, mint a koronabetéteknél, előtűnt csütörtökön fognak határozni. Altalában az a felfogás érvényesült, hogy a pénzügyintézeteknek a Magyar Nemzeti Bankkal együtt kell haladni, ami valutabepitifikai okok figyelembevételével is azt jelentené, hogy a pénzügyintézetek az idegen pénzekben elhelyezett belföldi tőkék után a koronabetétek tételeinél kisebb kamatot térítsenek meg. Így volt ez mindaddig és valószínű, hogy a Tébe vezérigazgatói értekezlete is ebben az értelemben fog dönteni. A határozatot közölni fogják a bankkörökkel, amely a kérdést aztán véglegesen szabályozni fogja.

A »Brassói Lapok« volt az első, mely az 1926. augusztus 26-iki számában foglalkozott a földadókataszter visszaállításának ügyével. Ezen cikkünknek máris megvan a kívánt eredménye. Tudomásunkra hozták ugyanis, hogy a legtöbb erdélyi megye prefektúra megindította az eljárást a földadókataszter sürgős helyreállításáért érdekében. A költségek fedezésének gordiusi csomóját akként vágta ketté, hogy a községi és körjegyzőket utasították, hogy a fedezetről költségvetés vagy az egyenletről való beszéd után gondoskodjanak. E tekintetben teljesen különleges szerencsés helyzete van Bihar megyének, mert a megye élén álló dr. Jacob József és dr. Jacob János képviselő volt a főmozgatója a földreformnak, a melynek természetes folyománya a földadókataszter revíziója. Az volna azonban a cél, hogy nem elszigetelten csak egyes megyékben, hanem egész Erdélyben megindulna a mozgalom, mert csak így egységesen, egységes (központi) vezetés mellett vona keresztülvihető a kormányának »a régi speciális kataszter visszaállítása« tekintetében kitűzött programja. Az egységes központi vezetés eddig a pénzügyminisztériumban volt. Miért engedi ki a kezéből a földadókataszter vezetését a pénzügyminisztérium, hisz a kataszter a földadó céljaira készült és így annak szoros, nélkülözhetetlen tartozéka? A nélkülözhetetlen voltát belátják — itt a nép között élő — prefektusok, a költségkérő is igazán genialis módon gondoskodtak: mert ezt az egy hozzájárulást szívesen teljesíti a paraszt és mentesítve van az állam kincstár.

A kormány a földadórevízióját most készíti elő. Erdély és Bánság területén az adó kivétel-bizottságok a maximumis adóalapot kat. földadók szántóföldeknek 2000 lejben, kerteknek és réteknek 370 lejben, szőlőknek 470 lejben állapították meg. Ez alól kivették az erdőszékek, melyek után csak akkor fizetnek földadót, ha kiteplés alatt állanak. Itt a megadózottak évről-évre tör-

ténik, a kitermelt anyag után. Ez a rendszer azt jelenti, hogy az erdőszékekre az adóalapot felemleni nem lehet.

Erdély és Bánság 260 millió papir lejt fizet a földadójárukkal együtt, ami 6 és félmillió arany koronának felel meg, vagy is 10 százaléka a kataszteri tiszta jövedelemnek. Az idei költségvetésben 800 millió lej van bevételként előirányozva ezen a címen, jövőre már kétszeres lesz ez a bevétel.

Természetesen az adókvetések, amelyek januárban kezdődnek meg, a földadókataszter nélkül csak fictivén lehetnek. Így történt, hogy pl. Biharban csak kilenceszer annyi papir lejt fizetnek, mint a mennyi arany korona volt 1914-ben a földadó. A földadómódosítását tehát az új adókvetések követhetik. Még nem késő ismételtük, tartsuk fenn a földadókatasztert, mert az adókvetés eredményei megdöbbentők lesznek.

Kíváncsok volna tehát, hogy a képviselők és szenátorok együttes erővel törekedjenek a közérdekű ügy sürgős megvalósítására.

Szeptember.

Egy levelezőlap elegendő

és bármilyen Önnek szükséges
zeneművet gyorsan és pontosan
megkaphat Moravetz zenemű-
kereskedésről, Timișoara. Jegyzék ingyen.

Kávéházban, étteremben és mindenütt, ahova magyarok járnak, követelje a »BRASSÓI LAPOK«-at, Románia legelterjedtebb magyar napilapját.

Nevettek a hölgyek,

amikor elmondtam, hogy olyan módszert találtam, melynek alkalmazásával

a puder egész napon át az arcbőrhöz tapad

és megakadályozza az orr fényességét, — most azonban rajtam a sor, hogy nevessek mindazokon, akik még ma is fényes orral járnak.

Amikor először meséltem barátnőimnek, hogy valamelyik női lapban olyan receptről olvastam, melynek használata által bármilyen puder egész napon át tartósan az arcához tapad, s így lehetetlenné teszi a fényes orrt, nevettek és azt mondták: »Ugyan, ne mesélj már ilyen lehetetlenségeket.« De ez mégsem akadályozott meg abban, hogy a recepttel kísérletet tegyek és most én nevetek mindazokon, akik fényes orral járnak és kénytelenek arcukat egész nap puderezni. A recept szerint a rizspudert keves arckenőcs-habbal kell keverni. De ehhez külön készülékre lenne szükségem. Közelebből érdeklődtem és megtudtam, hogy a pudert helyes arányban, tudományos alapon arckenőcs-habbal keverve, készen is lehet kapni Tokalon Puder elnevezés alatt. Az arckenőcs-hab, melyet a Tokalon Puder tartalmaz, egyben megakadályozza azt is, hogy a bőr kiszáradjon, ráncok és más bőrfogyatkozások képződ-

jenek, sőt mi több, szép hamvas, bársonyos külsőt ad a bőrnek. Barátnőim nagy része csodálja arcbőromot: »Milyen pompás arcbőröd van.« Ezekre a szavakra csak mosollyal szoktam felelni, mert eszembe jut az a nap, amikor elarultam sikerem titkát és amikor ők kinevettek.

Manapság olyan fontos az arcbőr szépsége, amely minden asszonyt sokkal fiatalabbnak tüntet fel, hogy az arcbőrápolás minden asszony kötelessége, de csak kipróbált szerekkel.

JEGYZET: A gyártás folyamata alatt az arckenőcs-habbal kevert Tokalon Puder levegővel érintkezik.

Ezen eljárás alatt a puder 25% a elvész, kiválasztás után. Ezt a 25% ot már nem használják fel dacára annak, hogy finoman őrlve és szitálva volt. A fennmaradt pudernak, mely olyan könnyű, hogy a levegőben uszik, tehát a legfinomabb minősége van és ebből áll a Tokalon Puder. Ez az oka annak, hogy a Tokalon Puder a bőrön láthatatlan és olyan tartósan hozzátapad.

A Tokalon Puder az ország minden gyógyszerárában, drogériájában, illatszertárában és nagykereskedésében kapható.

Ha beszerzése nehézségekbe ütköznék, küldjön 80 lejt postán a PARFUMERIA ELITEI, București, Calea Victoriei No. 39 címre és azonnal küldünk Önnek egy dobozt a kívánt puderral.

ELISMERTEN

a legjobb román szótár a Dr. Dávid György-féle nagy kézi szótár.

Részenként több mint 24000 címszót tartalmaz. I. Román-Magyar rész füze 80.—; II. Magyar-Román rész füze 80.—; a két rész együtt köte egész vászon kötésben 180.— lej; diszes félbőr kötésben 240.— lej. — Kapható minden könyvkereskedésben. — Kiadta a

BRASSÓI LAPOK KÖNYVOSZTÁLYA.

Gazdasszonyok

ne fogadjanak el mást, csak a Krbekné-féle Házicukrászat című könyvet. Ára 40— lej. Kapható mindenütt.

Románul tanuló,

vagy tanulni szándékozó csak a Dr. Dávid György-féle román nyelv-tant, valamint a hozzávaló nagy szótárt fogadják el, mert ezek segítségével lehet a legjobban, legkönnyebben és a leggyorsabban megtanulni románul. Kaphatók minden könyvkereskedésben. Kiadta a Brassói Lapok Könyvosztálya.

FARMODONT
FOGKRÉM

Minden külön értesítés helyett!

A szív legmélyebb fájdalomával tudatjuk úgy a magunk, valamint az összes rokonság nevében, hogy a forrón szerető férj, apa, testvér, sógor és rokon

Adler Benedek

kereskedő

f. hó 21-én hosszas kínos szenvedés után, életének 61-ik évében elhunyt.

Drága halottunk hült tetemét folyó hó 22-én délután 4 órakor fogjuk a Fekete-utca 33. szám alatti gyászszobából, a neolog izr. temetőbe örök nyugalomra helyezni.

Brassó, 1926. szeptember 21.

Drága halottunk, Isten veled!

A gyászoló család.

2 teherautó,
egyik keveset használva,
1 stráfszekér
1 villanymotor
440 volt, 1 P. S. eladó.
Fleischer György
BRASSÓ, KATALIN-Ú. II.

Normális nyomtávu teljesen üzembépes lokomotív

ipartelepeknek kiválóan alkalmas vasúti kocsik tolatására eladó.

Felvilágosítást nyújt az

ERDÉLYI NYILVÁNOS RAKTÁR R.-T.
Brassó, Vasut-utca 45.

No. 909—1926. Not. p.

Árverési hirdetmény

Közhirre teszem, hogy a Brassói Népbank Rt. mint kezizálogtartónak több adósa elleni kölcsöntügyében adósok által hitelező cégnek kezizálogot átadott különféle s 700—2000 lej becsértékű zálogtárgyak és pedig arany és ezüst ékszerek s más disztárgyak, 1926. október hó 8-án d. u. 3 órakor a Brassói Népbank tanácstermében (Ötvös-u. 5 sz. alatt) a kereskedelmi törvény 306 §-a alapján adósok kárára és veszélyére nyilvános árverés útján közbenjövetelemmel a legtöbbet ígérőnek elfognak adatni.

Az árverési feltételek, valamint az elárverezendő értékek jegyzéke a Brassói Népbanknál délutánonként 3—5-ig betekinthetők.

Árverelőik bánatpénzként a kikiáltási ár 10%-át kötelesek letenni s alá kell írniok egy nyilatkozatot, hogy az árverés feltételeit ismerik s elfogadják.

Brassó, 1926. szeptember hó 21.

Dr. David Bleahu
notar public.

9238

Perfekt szakácsnő keresztek

Tudakozódni Heschalmer cég irodájában, Brassó.

Villanygépek tekerceselését Villanytelepek

teljes felszerelését vállalja

Tartler Adolf Brassó, Fekete-u. 57.

Kérjen

a gyógyszerárakban

és drogériákban az érelmeszesedés és tüneteinek, mint: szivbaj, Dispnee, Angina-Pectoris stb. gyógyítására

prof. dr. Mladejovsky-féle

Sklerolsyrupot

A Sklerolsyrup használata után a beteg állapota tetemesen javul.

Romániai vezérképviselői

„Agentia Sklerolsyrup“ București, Calea Mosilor 31.

Nagybani eladás: Kraft és Herberth drogéria, Brassó.

A kezdődő őszi és téli szezonra mindenfajta

téli ruhanemű

eladását vállaljuk, ugymint:

Férficipők, férfiöltönyök, női, férfi- és gyermek-kabátok, szőrmék, gyapjuruha stb.

Gyűjtő- és Árucarnok
Brassó, Rózsater 19 és 2 szám.

Bérbeadó nagy szántó.

A bertalani egyházközség és alkalmasítottjainak tulajdonát képező Brassó-Földvár vasutvonal mellett a nagy gyakorlótérén fekvő szántóföldet, f. hó 26. vasárnap d. u. 2 órakor a bertalani község házában, egészben vagy részben 4 évre bérbeadják. Bánatpénz holdanként 200— lej.

Közelebbi felvilágosítást ad Plontsch Mihály egyházatya, Hosszu-u. 219.

Brassó, 1926. szeptember 14.

A bertalani ág. ev. hitvallásu egyháztanács.

Eladó

egy darab Kollarich-féle „szabadalmazott Heremag-tisztítógép”, napi teljesítmény 8—10 mm. FROMM M. és FIAI R.-T., Gabonaosztály.

Minden iparos és szakmunkás

számára nélkülözhetetlenek a

jó szakkönyvek.

Kísérje figyelemmel hirdetéseinket, vagy kérje azonnal díjtalan arjegyzékeinket

Brassói Lapok Könyvosztálya
Brassó, Kapu-utca 64.

APRÓ HIRDETÉSEI

Egy szó ára: 6 lej. - Vastagabb betűvel 12 lej. - Állást keresőknek 25%o engedmény. - Legkisebb apróhirdetés ára 60 lej. Ugyanazon szövegű apróhirdetés többszöri feladás esetén minden három fizetett megjelenés után ingyen-megjelenést adnak. Hirdetési díjak előfizetendők. - Csak válaszbélyeggel felrakott kérdézősködésekre válaszolunk.

Feltétlenül megbízható **köszörüst**, aki a konis körfűrészek és szalagfűrészek fenéséhez is ért, felvesz. Bran, ládagyar Brassó, Bertalan. 9236

Pénzbeszedőt, illetve irodaszolgát keresünk azonnali belépésre. Jelentkezni lehet Carpatia Biztosítónál, Fekete-u. 62. sz. alatt. 9235

Koszt és lakást kaphat intelligens iparos jobb háznál. Cim Furnica, Hátulsó utca 9/a. 9234

Méhet veszek. Ajánlatokat lelkiismeretes leírással „Méhész” jellegre Benkő M., könyvkereskedő, Sft. Gheorghe. 9233

Kiadó belvárosban 2 szoba konyha, október 1-én beköltözhető. Használt, de jó állapotban levő ajtók és ablakok olcsón eladók. Friedmanné, Vár-u. 47. 9243

Kereskedelmi iskolát végzett gyakornok, ki az ország három nyelvét szónban és írásban bírja, kerestetik. „Favorit” Szalaggyár, Fekete-u. 62. 9244

Bőrösüzlet átadó, esetleg társ kerestetik. Cim 9221 szám alatt a kiadóban.

Iskolás gyermekek teljes ellátással felvételnek. Románteplom-utca 72. 9216

A női kézimunkáira foglalkozók rendeljek meg azonnal a „Tündérújjak” aug. (16) számát. Gazdag tartalom, nagyított mellékiv. Ára 70— lej. Ajánlati díj 8— lej. Előfizetési díj 1/4 évre 190— lej. Brassói Lapok Könyvosztálya.

Hölgyek! Rendeljenek azonnal a „Tündérújjak” című kézimunkalapot. Egy szám ára lej. Portó 8 lej. Brassói Lapok Könyvosztálya

Vizsgázott szeszgyárvezető és gépész 10 évi gyakorlattal és jártassággal, állást keres. Cim Szeszgyárvezető, doşul de Mureş, Gar

80 H. P. Stock motorok kitűnő állapotban, adó vagy hibás traktormotoros cséplőért cserélhető. Üzemben megkínthető. Sztarek, M. jud. Arad

Keresek délutánra megbízható leányt 1 éves gyermek mellé. Cseh, L. 31. II. em.

Gőzgép 12—16 H. eladó. Depner tégla. Hőltővény 113. Brassó megye.

Keresek azonnali belépésre jól fizető szobát, nőt fatura (nem gazdaságba). Ajánlatok a „haz” jellegű e lap adóhivatalába.

Biztos megismerő nyújtó jóforgalmu rász üzlet eladó, átadásra. Rüll M. Brassó, Vasut u. 30.

A Brassói Lapok évre szóló napiárát tartalom, mint külön állítás doigában megfeldülnak minden sonló kiadványt. Ne deljen, ne vegyen másr mig ezeket megtekinti. Viszonteladó magas rabatot nyújt kívánatra részletes lattal és prospektu szolgálunk.

Szeszfűző gépész keres azonnaira. Cim 9212 szám alatt a kiadóban.

15 lejért egy teljes detektivregény

olvashat, ha megveszi a

„Detektiv Sorozat”

valamelyik számát. Nem sablonos ponyvaregényeket, hanem lebilincselően érdekes, nívós és eredeti, izgalmas és szórakoztató regényeket kínálunk.

„Detektiv Sorozat”

Eddig megjelentek:

1. sz. Gaborian: A 113-as számú peresomó
2. sz. Gaborian: Egy nagystílű szelhámos
- 3-4. sz. A földalatti város. (Kettős sz. ára 2 lej.)
5. sz. Ernst Woop: A kísértettanya.
6. sz. Maurice Leblanc: Az olajlámpás
7. sz. Schätzler-Parasini: A medveok tőre
8. sz. Jajkóltás a tulvilágról. (Francia bűnügyi regény)
9. sz. Egy álarcsobál rejtelmek
10. sz. Nyomok a hóban. (Bűnügyi regény)
11. sz. Otto von Gottberg: A fehér kastély
12. sz. G. H. Bull: A titokzatos villa
13. sz. W. Wynkyn: Az apaért
14. sz. Richard Sandford: Amíg az álarc le nem

A 14 szám egyútt 180. utánvétele 190 lejért megrendelhető a

Brassói Lapok
Könyvosztályától.

Példányonkénti megrendeléseket az összeg 10 lej portóköltség előzetes beküldése ellenében szállítjuk.

Nyomatott a „Brassói Lapok” nyomdavidallalatának körforogószénén Brassóban.